ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4682 — 9/22 ՅՈՒԼԻՍ 1901 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 5 ԲԷՊԻԼ ԱՒԵՐ 1319 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4682

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Գալաթիա, Նորատունկեան Խան

Նոր առաքումներ ստանալ հասցէ
à la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ֆր. Ա. Տ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղ.
» » » » վեցամեայ	70	»
» » » » եռամեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

Անդրադարձ գրքատարի ծախքն ստանողներուն կը մերժուի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Վարչական շրջաբերականներ քանի մը կրնայինք անտարբեր անցնիլ, եթէ կրօն. ժողովի վերջին մէկ նոր և — ինչ մեղք պահեմ, — բոլորովին անակնկալ որոշման առջեւ չհարկադրուէի պահ մը կենալ ընթերցողներուս հետ։ Որոշումէն մէկ օր առաջ, անցեալ երկուշաբթի, փորձած էի մեր եկեղեցական բարձրագոյն Վարչութեան նկատառման յանձնել ազգակցութեան տեղւոյ խնդիրը սա տողերով. «Չէ՞ք կարծեր թէ իրաւացի ըլլայ պահանջել Կրօն. ժողովէն որ, Հայ. Եկեղեցւոյ օրէնքին և աւանդութեանց համաձայն, ազգակցութեան պատշաճագոյն վայրը ցոյց տայ ժողովրդին, և ժողովրդէն աւելի... ազգակցիր քահանաներուն։» Իրա՛ւ որ Կրօն. ժողովը հաղուագէտ անակնկալ մը պատճառած եղաւ ընթերցողներուս՝ երկրորդ օրն իսկ որոշելով «Շրջաբերական մը ուղղել հոգեւորական մարմնոյն՝ որ ասկէ վերջ պանդոկներու մէջ, — անցաւը փոխարերութեամբ գործածած էի ես, — երբեք ազակ չկատարուին, և նմանապէս զգուշանան տուներու մէջ ալ ազակ կատարելէ. իսկ եթէ հարկեցուցիչ պարագայ մը ըլայ, Պատրիարքարանէ արտօնութիւն առնելով՝ միայն տան մէջ ազակ կատարեն»։ Կեանքիս մէջ երբեք չորս ժամ կ'ուզէի վարչական կամ քահանայ եղած ըլլալ, և ի հարկէ Կրօն. ժողովին ալ անդամակից, այս որոշման մասնակցիլ կարենալու համար։ Ալ համն ու հոտը փոխած էր ազակներուն, եկեղեցւոյ ծոցէն հեռու, դէպ ի Մօտա, Թարգալա, և կենաց փախչելէ երթալ մինչեւ Էրզրում, Վան, մանաւանդ Եգիպտոս և Իզմիր, ուրեմուանք ալ առաւել կամ նուազ ընդարձակ շրջանակներ կան, տանելիք ազակդիրներ կան, և գուցէ Թոյլատու առաջնորդներ ալ դանուին... անկամ բայրի արտաղրութենէն յետոյ։

Իմ մասս՝ ընդհանուրութիւն մը ունիմ մատուցանել Կրօն. ժողովին այս կարուկ որոշմանը համար, որ կ'արդիւէ Եկեղեցւոյ Ս. Խորհուրդի մը մատակարարութիւնը տանիլ խառնել ... օրինաներու ընթացքի մատակարարութեան հետ և, իմ տպաւորութենէս ալ շատ վեր, կ'արդիւէ նոյնիսկ տան մէջ ազակ կատարել առանց «հարկեցուցիչ պարագայի»։ Թէ պարագան ե՛րբ «հարկեցուցիչ» պիտի կրնայ համարուիլ կամ ե՛րբ ոչ, չգիտի ուզեմայս մասին հարցանդնել Կրօն. ժողովը — բայց պիտի փութամ դիտել տալ թէ տան մէջ ազակ կատարելու արգելքը շատ գործնական հանգամանք չունի, կամ ամէն անգամ «հարկեցուցիչ» պարագայ պիտի ծագի. այնպէս որ Շրջաբերականին մէջ աւելորդ իսկ կը համարեմ դեռեղել «տան մէջի ազակ», դէթ առ այժմ, մինչեւ որ առաջին պարագան ազէկ մը սերտուի ու կիրարկուի պատկերի եկեղեցականներէ։

* * *

Ո՛ւր էր թէ Կրօն. ժողովը աւելի՛ ստէպ այս կարգի կրօնական զեղծմանց դարման խորհէր, աղտեղելով իր Դիւանն ու սեղանը... Ոնսիբիոսներու և Զենորիոսներու մրոտ հարցերէն,—ինչպէս Ուսումն. խորհուրդը ճորով աղատեց ինքզինքը կէսակէ—Փաշայի դպրոցին գործերէն։—Ժամանակ գանէր խորհելու, օրինակի համար, թէ ո՞ր ննջեցեալին վրայ դամբանական ալեաք է խօսիլ, կամ ո՞ր հարուստը, յետ մահուան, կ'արժէ բարերար հռչակել. թէ ի՞նչպէս կարելի է չափ ու համ դնել երբեմնապէս վարդապետներու գրական արշաւներուն, Արիստակէս Լասարիվեանցներու անկարգ լուկանութեանց, քարոզիչ կամ յօդուածագիր եկեղեցականներու ամենրով ամենրով բայագանչութեանց կամ թերեւսօրէկ ծանծաղակտ գրականութեան, այն կարգի գրուածներու՝ զորս աշխարհիս ոչ մէկ ազգին կրօնաւորը յանձն պիտի առնէր ստորագրել, Պուտապայանները մինչեւ Մորմոնները. թէ քանի՛ թել մօրուք ձգելու է ծնօտին վրայ այն քահանայակերպին՝ որ իր կրօնաւորի տարբակաս պարտականութիւնը կատարելէ կը խուսափի մեռելի մը վրայ իսկ օր աղքատիկ է.— վասն զի դեռ մոլորած չենք պատմական զամբիւղաթաղը.—եւ այսպէս ըստ կարգին։ Այնուհետեւ Կրօն. ժողովը կրնար հանդարտ սրտով խորհիլ՝ թէ ի՞նչպէս կարելի կ'ըլլար նորոգել, միշտ օրինակի համար, Ս. Մահակ Հայրապետի անուշը չիրիմը,—կարդալէ յետոյ միանգամ «Ուխտաւոր»ին սրտակեղ հոգեյոյզ նկարագրութիւնը Արեւելքի յունիս 19—20 թիւերով։ Ո՞ր հայը պիտի զանար իր նեղութը, եթէ Կրօն. ժողովի նախաձեռնութեամբ և Ս. Պատրիարք Հօր հովանաւորութեամբ հանգանակութեան հրաւէր ըլլար հասարակաց՝ վայելուչ չիրիմ մը կառուցանելու համար Ս. Մահակայ նշխարքին վրայ և նորոգելու համար հմանուն Եկեղեցին։ Գիտնք որ Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի գեղեցիկ գործերէն մէկն է այն սիրուն մատուռը՝ զոր չնեղ տուաւ Ս. Մեսրոպայ դեղեղմանին վրայ։ Մարդ կը փորձուի ըսել թէ Ազգ. Հիւանդանոցի մատուռը նորոգելու յանձնառու անձը՝ աւելի՛ բարեգործութիւն մը ըրած պիտի ըլայ Ս. Մահակայ եկեղեցին ու չիրիմը նորոգելով, և այսպէս իր բարեգործութեան համբաւը կցելով մեծանուն Հայրապետին անեղծ անուան հետ։

Եւ դեռ Կրօն. ժողովի համար չատ բան կը մնայ խորհելիք։ Եկեղեցւոյ ներքին բարեաշրջութեան ի նպաստ,— և հարկաւ մէկոյ մը ալ կրնայ դանել խորհելու՝ թէ ո՛երկի պիտի հայթայթէ այն մէկ քանի հարիւր դահեկանի թոշակը զոր պիտի սահմանէր, եթէ երբեք չէ մտածած, ազգային վարժարաններու կրօնական ուսմանց քննչի մը։

* * *

Վերջիկեան մը ալ կրնանք կենալ վերջին Խառն ժողովի որոշմանց առիւ։ Հովուական պաշտօնի տարադրելի եկեղեցականներու, հոս եպիսկոպոս, —որոնցմէ մին փութաց հռչակել իր բացասական յօժարութիւնը, — և տասնեւութը վարդապետ, ընդհանուր ցուցակը քանի մը բարեփոխութեամբ ընդունուեցաւ Խառն ժողովէն։ Բղջի նորընծայ Առաջնորդին հրամարկանն ալ ընդունուեցաւ, պայմանաւ որ Խարբերդի Տեղապահութեան պաշտօնին մէջ մնայ առժամապէս, քանի որ ինքն իսկ կանխած էր ընդունիլ այս վերջին պաշտօնը։ Կամ կրնայ ըսուիլ թէ Բղջի Առաջնորդութեան խնդիրը քաշ ուելով քաշքշուելով քիչ մը աւելի պարզուած եղաւ... այս անգամ ի նպաստ Տ. Եզնիկ վարդապետի, որ Խարբերդի Առաջնորդութեան հեռանկարով վառուած՝ ընական էր թէ ընկրկէր մարդկօրէն Բղջի անհրապոյր հովուութենէն։ Իսկ Բղջեցիք վերջ ի վերջոյ... երես ելան. ա՛լ ոչ առաջնորդ կ'ուզենք, կ'ըսեն, և ոչ տեղապահ։ Խառն ժողովը ձեղմէ ու ինձմէ աւելի աղէկ գիտէ թէ իրաւունք ունի՞ կամ ոչ Բղջեցիք։ որ ամբողջ մէկ տարի անհամբեր կը սպասեն եղեր, ինչպէս կ'ըսէ Արեւելքի Թղթակիցը, հովուի մը դալուստին ի՞նչ անունով որ ըլլար։ Տեղացի քահանաները ընդհակառակն, անանկ բանի աչք չունին եղեր, ոչ առաջնորդ կ'ուզեն և ոչ տեղապահ, որպէս զի հանդարտ գլխով կարենան շարունակել իրենց բազմապիսի շահատակութիւնները եկեղեցական ասպարէզի վրայ, հոս կամակատար ու գործիք ըլլալով բնիկ ջօներուն։ Բայց վերջապէս Բղջեցիք պիտի կոչուին Առաջնորդական վերանորոգ ընտրութիւն կատարելու, որուն հրամանը յղել որոշուած է Խառն ժողովով։ Եթէ դուքսին մարդու խօսք իյնար, ես պիտի տեսայինքի իրեն առաջնորդական ընտրելի... Այվազեան Տ. Յովսէփ եպիսկոպոսը, երբեմն սիրեցեալ Առաջնորդ Ռոտոսդոյի, որ կանխաւ արդարեալի է վիճակէ վիճակ անցնելու կանխիկ պայմանագրութեամբ։

Խառն ժողովը որոշեց վերջապէս Մայր Տեղապահութիւնը յանձնել Տ. Խոսրով վարդապետի, և կը փութամ ըսել թէ ամէնէն օգտակար որոշումն էր ասիկա վերջին որոշմանց կարգին մէջ։

* * *

Անցեալ շաբաթուան կրթական նորութիւնն էր Բերայի Էսահան վարժարանին դպրոցական համեստ հանդէսը, ուր երկամեայ Լրացուցիչ Դասընթացքին,— իգական սեռի միակ հաստատութիւնը բովանդակ աղջիկ մէջ,—հետեւող ութ օրիորդներ վկայագիր ստացան, մեծ մասամբ արդէն Օգնական-ուսուցչուհւոյ վերկայական ունենալով ի ձեռին։ Այս երեւոյթը ինքնին պատուաբեր է Բերայի Թաղին և Թաղ. խորհրդին, որ երկու տարի առաջ դնահատելով հրապարակս յայտնուած բազմանքները այս սիւնակներուն մէջ՝ ձեռնարկեց հաստատել երկամեայ Դասընթացքը և շարունակեց յարատեւ կանոնաւորութեամբ։ Օգտակար ծառայութիւն մըն է այս՝ զոր Բերայի Թաղ. խորհուրդը նախաձեռնութիւն ունենալ մատուցանել աղջկան կրթութեան։ Փոքրիկ Լանք մը կենայ ուրեմն Բերայ. Նախակրթարանի վերածել Լրացուցիչ Դասընթացքը եռամեայ չրջանով, ըստ Կրամական Կանոնագրի։ Մանչ ազգ համար ունենալով Կեդր. վարժարանը իբրեւ հանրային ուսումնարան, Օրկորդական կրթութեան յատուկ, աղջկանց համար ոչ մէկեղ չունենինք տակաւին Տարր. Նախակրթարանէ աւելի բարձր վարժարան մը, երբ երկու տարի առաջ բացուեցաւ Լուսաւորի այս Լրացուցիչ Դասընթացքը, որ ահա ընծայեց իր տարրանիկ ընթացաւարտուհիները, բարեբախտաբար մեծ մասամբ տոմսային կրթութեան դործին ծառայելու յօժարակամ աղջիկներ թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ գաւառներու մէջ, որոնք մանաւանդ կրնան մեծապէս օգուտ քաղել տարիէն ի նպաստ գաւառացի աղջկանց կրթութեան։

Ցառաջիկայ դպրոցական չրջանին, ինչպէս կրնամ հաւատալ, պիտի բացուի դարձեալ Լրացուցիչ երկամեայ Դասընթացք մը, ուր պիտի ընդունուին առ հասարակ Տարր. Նախակրթութեան չրջանաւարտուհիները մայրաքաղաքիս դաստարանի Թաղերէն։ և կարելի է յուսալ միանգամայն որ վերջ ի վերջոյ Լուսաւոր վարժարանը պիտի կրնայ աղջկանց Բարձր. Նախակրթարան մը պահել օրինական եռամեայ չրջանով, ինչ որ անհրաժեշտ յայտնութիւն մը չպիտի ըլլայ Բերայի Թաղին համար։

ԱՐԷՏ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՅՈՒԾԵՐ

Քրիստոնէական եկեղեցին համար անօրինական ասնեքն մէկն է եղած Այլակերպութեան կամ Պայծառակերպութեան խորհրդաւոր ասնը։ Այդ սքանչելի տեսարանին հանդիսատես եղած է Թափոր լեռը ընդունուած աւանդութեան մը համաձայն, որուն անունը այս առթիւ թէպէտեւ Աւետարանը չէ յիշած, սակայն ընդհանուր եկեղեցիին և հին եկեղեցական հայերուն վկայութիւնը Թափոր լեռան վրայ աւանդուած է։ Թէպէտ կարծողներ ալ եղած են թէ Հերմոն լեռան վրայ կատարուած է այս դէպքը։ Սոյն սքանչելիքին ականատես եղած է նաև Պետրոս առաքեալ, որուն համար զարմանքով կը յիշէ իր Թուղթին մէջ այս լեռան անունը «որ ընդ նմա իսկ էաք ի սուրբ լերինն» (Պետր. Բ.18)։ Աւետարանին պատմած այս սքանչելիքը առթիւ տուած է զանազան եկեղեցական մատենագիրներու՝ դեղեցիկ ներբողներ յօրինել։ Հայ, Յոյն և Լատին զանազան հայրապետներ ի վեր հանած են այս ասնին խորհուրդը, ներբնչուելով Աւետարանի նկարագրութենէն «Լուսաւորչեան երեսք նորա իբրեւ զարեգակն և հագուստքն նորա եղեն ալիտակ որպէս լոյս»։

Նկատելի է որ երեք աւետարանիչներ Այլակերպութեան յիշատակութիւնը ըրած են (Մատթ. Ժէ. 1 13. Մարկ. Թ. 1-12 Ղուկ. Թ. 28 36) և թէպէտ շարադրանքնին Յովհաննէս նեկայ եղած է այս հրաշքին, բայց զանց ըրած է իր Աւետարանին մէջ յիշատակելու, ինչպէս չէ պատմած նաեւ ուրիշ հրաշքներ, իսկ Մարկոս այս պարագային նմանութիւն մը։ ալ առաջ բերած է, Քրիստոսի հանդերձներուն սպիտակութիւնը բացատրելով՝ ըստ որ «զոր թափիչք երկրի ոչ կարեն այնպէս սպիտակացուցանել»։ Ասով մեկնիչներէ մանք կարծած են թէ Մարկոսի արհեստը թափիչ, այսինքն լաթ ներկեցնող եղած է, այս նմանութենէն դատելով։

Այլակերպութեան ասնին յիշատակութիւնը աւանդեալներէն հաստատուած կը թուի, բայց հայ եկեղեցիին համար մեծահանդէս ասներու շարքը դասուած է Դ. դարէն, Լուսաւորչէն սկսելով, այս է մեր եկեղեցական աւանդութիւնը։ ուրիշ շատ մը ասներու հետ՝ Լուսաւորիչ այս ասնին խորհուրդը խառնած է հեթանոսական ասներուն հետ։ Վարդավառ ասնը նշանակած է Յայտմաւուրք օգոստոս 6ին, որ տանն կը ասնեն Յոյնք և Լատինք։ իսկ մեր Եկեղեցին ասնին աւելի փառաւորութիւն տալու հեսար կիրակի օրուան յարմարցուցած է։ Օրացոյցին և Յայտմաւուրքին նշանակած Աւետեաց ամիսը—հինգ օր — նուիրուած էր Վարդանդի Վարդամատն Վէրնեա դիցուհիին, ինչպէս էին Յունաց Աբչելոյս և Հերա չաստուածները։ Աւետեաց ամիսը Վարդանդի ասնին սարեմ Նաւասարդի ամիսը, որ կը համապատասխանէ օգոստոս 11ին, այդ օրը կը կատարուէր տարեմուտը, նուիրելով Վարդերու և շուշան և հոտաւէտ ծաղիկներ, կատարելով ջուրի զանազան խաղեր, ինչպէս այժմ ջրախաղի սովորութիւն մը։ Վարդավառ ասնին պահուած է, որ Զրհեղեղի ժամանակը կը յիշեցնէ, ինչպէս նաեւ տաղանի թաղնելու սովորութիւնը Վարդավառ ասնին մնացած է, ի յիշատակ Նոյի տաղանի թաղնելուն Զրհեղեղէն ազատելուն։

Վարդավառ ասնը ուրիշ տգեղութիւններ մէջ այսչափ հնութեան հետքեր ցոյց չէ տար, և ըստ վկայութեան զանազան պատմագիրներու, հաղիւ Բ. դարուն մէջ սահմանուած է այս ասնը, օրինադրուած Նիկիոյ Բ. ժողովին, որ գումարուեցաւ 787ին պատկերամարտներու դէմ։ Լատինները աւելի նախկին դարերուն մէջ ասնած են Այլակերպութեան ասնը զանազան հիմա, որուն հանդիսատես եղած է Սալոնիա։ Այս ասնին կ'օրհնուէր նաեւ խաղողը, ինչպէս մենք ալ կ'օրհնենք այս եղեսխրիքի բերքը Վերափոխման ասնին։ Օրթոդոքս եկեղեցին Վարդավառը կը կատարէ Վերափոխման շարաթապահքին մէջ, իսկ Հայ եկեղեցիին համար հինգ տարուընթերէն մէկը եղած է մեծահանդէս խորհուրդով։ Օրուան ասնին առթիւ մեր եկեղեցին քաղդրաբարբառ կ'երգէ սա շարականը.«Որ ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր զԱստուածային քո զորութիւնդ։ եւն.» զոր յօրինած է Մ. Խորենացին, իսկ ոմանք Յ.Մանդակունին կ'ընծայեն։ Վարդավառի Բ. և Գ. օրերուն օրհնութիւնը յօրինած է Ն. Շնորհալի Յհ. դարուն, սահմանելով Վարդավառի երեքօրեայ տօնախմբութիւնը փոխանակ մէկ օրուան, և արդէն հին ձեւագիր Տօնացոյցներու մէջ ալ երկուշաբթի և երեքշաբթի սրբոց տօն նշանակուած է։ Վարդավառի Բ. օրուան կանոնով՝ Թափորին փառքն ու սքանչելիքը երգած է Շնորհալին այսպէս.«Ճառագայթ փառաց հօր որդիդ փութեն, որ զլոյսդ անվայրափակ մարմնով պարգեւեալ, այսօր ի Թափոր փառաց փայլեցեր»։ Դարձեալ Շնորհ. լին իր մէկ Թղթակցութիւնը Յունաց Մանուէլ Կոմնենոս և Մրգայէլ պատրիարքին հետ, երբ հաւատոյ խոստովանութիւնը ըրած է, յիշած է Այլակերպութեան տօնին վիճութիւնը «Եւ զլոյս ասատուածութեան եւրդ զծածկեալն իբրեւ վարագուրաւ ընդ մարմնոյն, յայտնեաց ալակերպաց իւրոց ի Թափորական լերինն նախ քան զյարութիւն»։ Այս Թուղթը մասնաւոր կարեւորութիւն մը ունեցած է Յոյն և Հայ եկեղեցիներուն համար, և վերջերս (1881) յոյն հայագէտը Տիմիթրիոս Զօլոգիպէս Յոյն և Հայ բանագիրներով տպագրած է։

Վարդավառի ճառերը մեր հին մատենագիրներէն երեւցած զանազան ասթիւ, ինչպէս կայ նաև յօրինուած ասնին յատուկ երկար ճառ մը։ Օրուան հանդէսներէն ներշնչուած, հեթանոսական և քրիստոնէական կրօնքի պաշտամունքը բանաստեղծական գեղեցիկ նմանութեամբ խառնած ու երգած է նաև Գրիգոր Նարեկացին, իր մէկ տաղովը.

Գոնար վարդն վառ առեալ
Ի վերոյ վարսիցն արփենից,
Ի վեր ի վերոյ վարսից
Ծաւալեր ծաղիկ ծովային։
Ի համատարած ծովէն
Պղպջէր զոյն այն ծաղկին.
Երփին երփանագ ծաղկին
Շողշողէր պտուղն ի ծղին։

Վարդն ու շուշանը, ինչպէս յիշեցինք, Վարդավառի ու Նաւասարդի հանդէսներուն ասթիւ ընծայարերութեան կարեւոր բաներ համարուած էին, և այս հեթանոսական ասներուն տեղ Ս. Լուսաւորիչ կարգած է Ս. կարապետի և Ս. Թադեոսի հայրատակը և այս է պատճառը որ յանուն Ս. Կարապետի կառուցուած եկեղեցիները Վարդավառի տօնին ասթիւ քրիստոնէական տօնի յատուկ ուխտերով ու հանդէսներով կը տօնուին։ Հայ մուրացկաններ սովոր են ի դէմս Ս. Կարապետի մատաղներ խնդրել։

Տօները գեղեցիկ պատահութիւններ են հոգեկան զգացումներով հաճելի պատարագներ և ողջմտութեան իրմոր նուիրելու։ մանաւանդ երբ տօներու ասթիւ նուիրատուութիւնն ու ընծայարերութիւնը ժողովրդական զանազան սովորութիւններով կը ճոխանան։

Վարդավառի ջրախաղը զուրկ չէ տանդուժմէ։ իրը օրինակ երգուած կարելի էն մէկ կը բերեմ հետեւեալ հատուածը.

«Աղբիւր գոյի ջուր խմել,—տնայ եարը լացեր է,—հրցուցի լուրէ ի՞նչ է,—ըսաւ՝ քեզի համար է։—Ջրախաղը երաշտ օրերուն ալ տեսակ մը հրապոյր ունի, երբ ցոտիներ հագցուցած չիչի մամաներ կամ նուրիներ դուռ դուռ պատցնելով ամենայ ջուր կը սրսկեն գլխուն, տարին աւանդաբար դառնալու տակնկալութեամբ։ Այս ասնց հետ ջրօրհնէքն ալ եկեղեցական ծէսերուն և արարողութեանց մէջ աւանդական յիշատակներու շարքէն կը համարուի։

Այսպէս ուրեմն ասներու առթիւ հանդիսաւոր սովորութիւններ չատ անգամ աւանդաբար հասած են մեզ, իրրեւ ո՛ր և է կրօնական դէպքի յիշատակ կամ հաստատելներու ջերմեռանդութիւնը արտայայտելու մէկ միջոց։ և ժողովուրդն ալ այս սովորութեանց ու պաշտամունքին հանդէպ միամիտ հաւատք մը ընծայելով հանդերձ, հոգեկան ու բարոյական հանգիստ մը զգացած կը համարի ինքզինքը բոլոր ասնցմով։

Ա. Տ. Մ.

ՃԱՄԲՈՒ ՆՕԹԵՐԷՆ

Բ.

Վիեննա, 3 Յունիս

Զուարճէլի հրապուրիչ կենտրոնը և անոր հետ բարեկամներու և ծանօթներու ընտաւոր թիւ մը թողած, անցեալ ամսոյ 24ի գիշերը կը մտնեմ չոգեկառք Սուչավա ուղեւորելու համար։ Մուք խուռներն մէջ, որ գլուզ չէլապատած է սեղմօրէն, եւլեկտրական լամբարներու ցանցաւոր ցոլքերը սիրուն ճեսատան մը կ'ընծայեն. վակոնները մէջ հանդարտօրէն տեղաւորուած կը սպասենք մեկնման վայրկեանին, որ չուշանար։ արդարեւ չոգեկառքը կը դղրդի ու տակաւ արագ վագք մը կ'առնէ, մեր մէջ միայն տիկին մը ունինք և մէկ քրիստոնեայ, միւսները փարթամ հրեաներ են, որոնք դիտեն իրենց հարստութիւնը վայելեցնել։ Զանձրոյթը կամացուկ մը կը սկսի իր թեւերը տարածել ամէնուս վրայ և ամէնքը կը ջանայ մտերմութիւն հաստատել քովինին հետ. գեղեցիկ սեռին ներկայացուցիչը մանաւանդ՝ խօսակցութեան մը բռնուելու անհամբերութիւնը կը ցուցնէ յայտնապէս և խմբակին ամէնէն երիտասարդին վրայ կը յառի միտ աչքերը. բայց Արեւելքցիս, որչափ ալ կրկնուելնք, անհամարձակ ենք և տխա հրեայ քառասունոյ մը կ'անցնի տիկնոջ դիմաց, քիչ մը պեխերը կը սրէ, աչքերը կը սեւեռէ անյարգօրէն, յօնքերուն արդուզարդ մը կուտայ ու խօսք մը կը նետէ, քաղաքավարական փոխադարձութիւն մը. վկանին նրբանցքը կը ցասկէ, տիկինը կատաղած է խնդիրը, քիչ յետոյ ինքն ալ հոն է խաւարին մէջ լուսաշող կայարան մը դիտելու և տխա կը մերձենան ու խօսակցութիւնը կը սկսի և տիկնոջ շաղակրատութեան մէջ յաղթանակը կը տանի ազատիկայն։

Մեր հեւքոտ արշաւին մէջ տակաւ քունը կը փակէ մեր աչքերը, և արշալոյսը իր փառապեղ գարթնումով կը տարածէ մեր առջեւը արմտիքի ու գեղատնկոցների արտեր, որոնց մէջ առատ տարեւոյ մը հոտաւատկերը կը տեսնուի վերստին։ Սիրուն ու ծառուտիտ քաղաքներ կը յայտնուին իրարու, բայց տակաւ ջերմութիւնը կը սառնայ զրերգատիս, յանախ հովասուն հովիտներ անառատակներով հովանաւորուած մաքուր ու զով օդ մը կը շաղուէս մեզի. կանանչ լիբանոնը կողը բռնատակութիւնը ճոխ ու երիտասարդ կը սփռուի, և խաչինները հսկեր ու պանդուխտներ իրենց բոլոր կեղտուոտ դէմքով, երկայն մորուքով, երկայն վերարկուներով, միայն ականջներնուն առջեւէն կախուած երկայն ածեւ ու շինծու խոզանոներով ու ցասուտ աչքերով։

Դիշ մը հանգչելէ յետոյ դուրս կ'ելլամ հոնկէ ու առաջնեաթ փողոցէն կը մրանենք մեր եկեղեցւոյն պարտէզը՝ վանդակափակը հրելով. ժամկոչը կը դիմաւորէ զիս և ո՛րչափ հաճոյք կը զգամ, երբ կը բարեւէ զիս մայրենի բարբառով մը, որ քիչ մը դժուարհասկանալի է և փոխադարձ բաւական նեղութիւն կը կըրնք, սակայն դերմաներէնը կ'օգնէ ինծի իմ հարցափորձերուս ճշդիւ պատասխանելու։

—)(58)(—

ԹՕՐԻ ՕՆԵ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

Մ.ՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Ժ.

Այն տանն իմ դորովս, աղաչանաւնքս տանելութեան ձեւ առաւ, որով կ'ուզէի վերջի լուծել ձեր այդ արհամարհոտ ցերտութիւնն և ուժգնապէս կը տենչայի նուաստեցնելու ձեր հպարտութիւնը։ Բիւրա, չէի ուզեր իմ տունս տեսնել ձեզ. կամն էր որ բանդագաց դիս՝ ձեր այցելութիւնը ընդունելու։ Կուրաբար վրտանդին առէք մեզ մեզ երկուքս։ Ընկճեցանք։ Է՛հ, մեր տեղը, ո՞վ կրնար աղաղիլ այդ վտանգին։

—Մենք աւելի պարկեշտները, ըսաւ Սէվրաք դժնդակ շեշտով մը։

Ու երիտասարդ ապան ճակատը հակած, աչքերը մէկ կողմ դարձուցած՝ տեղէն չէր շարժեր, ինքզինքը սեղմուած դգալով այնպիսի չրջանակի մը մէջ, ուրկէ կրնար ազատիլ պայմանաւ որ ամէն ինչ խորտակէր իր շուրջը և ահարկու դժբախտութիւններ հասցնէր։ Սառա տնոր մտ նստած՝ Բարսիկան հատու և սարսռասոր դաշոյնի մը հետ կը խաղար, երեսնոսէ տրծթասպատ կոթով մը, որ հոն սեղանին վրայ դրուած էր։ Բիւրա կատաղի շարժումով մը ոտքի ելաւ և մանկամարդ կնոջ ձեռքէն խլելով դաշոյնը, աչքերը մոլորուն, դ՝չեց.

—Ի՛չ լաւ պիտի ըլար մէկ հարուածով լմնցնել ամէն բան։

Ու սկսաւ զէնքին սուր ծայրը կուրծքին ուղղել։ Սառա ոտ և է չարժուիր չէրաւ զայն ետ կեցնելու համար, այլ անոր վիճակին ըլլալու բուռն տենչանքով լցուած, մնաց անոր և ըսաւ.

—Թո՛ղ ձեր ըսածը ըլայ, բայց երկուքդ ալ մէկեակ։

Բիւրա դաշոյնը այնքան ուժգնութեամբ հեռուն նետեց որ պողպատը խորտակուեցաւ դետնին վրայ։—

—Նոյն իսկ մահուան մէջ իրաւունք չունիմ մենակ ըլալու ըսաւ Սէվրաք ջըլատումով։

—Ո՛չ, ըսաւ Սէվրաք ծանրութեամբ, դուք ինծի կը պատկանիք, և ես չատ կը սիրեմ ձեզ, որով չեմ կրնար հաւանիլ այն ամէն բաներու, որոնք մեզ կը բաժնեն իրարմէ։

Իր յարաշարժ դէմքը երանդուն կերպարանք մը առաւ։

—Բայց տեսէք ի՛նչ եղական անհաւասարութիւն մըն է ձեր առաջարկը, շարունակեց Սառա։ Կը թախանձէք ինծի՝ խնայել ամուսնոյս հանգիստը, և սակայն կարելի եղածը կ'ընէք զայն վրդովելու համար։ Ծայրայեղութեան կը դիմէք տարօրինապէս անբանաւոր աշխուժութեամբ։ Նախ կը խորհիք մեկնիլ։ կրնա՞ք ատկէ աւելի ծարակէտ շարժառիթ մը ընձեռել կոմսին, որ կասկածի երթայ։ Յետոյ, կատաղութեան տագնապի մը մէջոցին, կ'ուզէք անձնասպան ըլալ։ Փոխանակ խոհեմութիւն քարոզելու ինծի, ինչպէս կ'ընէիք քիչ մը առաջ, պէտք էր խորհուրդ հարցնել ինծի։

—Օ՛հ կը տեսնեմ որ ճարպիկ ու բանիմաց էք և միշտ գիտէք հաշուել ըսաւ Բիւրա դառնութեամբ։

—Կը ջանաք զիս վիրաւորել, բայց ձեր կողմէ եկած ամէն նախատինքի կը հանդուրժեմ, յարեց Սառա։ Մնաց որ, իրաւունք ունիք, կը ջանամ հաշուով գործել՝ կարենալ ազատիլելու համար ձեր տանջանքներէն։ Ես եթէ ճարպիկ ու բանիմաց եմ, ձեզի նկատմամբ զգացած սիրոյս համար է։ Մի ընդվզիք։ Օ՛ն, չատ պահանջկոտ չեմ։ Կը բաւէ որ ձեզ տեսնեմ, ձայներնիդ լսեմ, գիտնամ թէ ինձ հեռու չէք դտնուիր և թէ կրնամ յանուն մերթ ընդ մերթ ձեր դիմացը դտնուիլ։ ես է իմ ուզածս։ Իմ սէրս լռիկ պիտի ըլայ և երջանկութիւնս թաքուն։ Այնքա՞ն դժնդակ, մեղադրա՞ն մը պահանջածս։ Ոչ ոք պիտի դիտնայ զայն։

—Մենք, դոչեց Բիւրա։ Ձեր ամօթխածութիւնը արտաքո՞ն ձիրք մըն է և ուրիշներու առջեւ ամօթ կը դդաք միայն։ Ամէնէն յարդուիլ։ բայց ինքզինքնիս առջեւ կարմրիլ, տանջանքներուն ամէնէն գէշը չէ՞։ Վերջապէս, յանցանքը ծածկուած ըլալուն, մինթ աւելի՞ արդարանալի կ'ըլայ։ Գաղտնի գող մը պիտի ըլայ, բայց ոչնուազ գող մը։ Դուք կը վերաբերիք այն մարդուն որուն, տնուանը կը կրէք։

Սառա կարմրեցաւ թեթեւակի։

—Իրաւ է որ անունը կը կրեմ... բայց գալով անոր վերաբերեալն...

Այս խօսքերուն վրայ, յանոյ ճառագիրմ մը լուսաւորեց Սէվրաքը, որ տհաւալի մթութեան մը մէջ կը պայքարէր։ Իր յանցանքին մէջ թեթեւացում մը տեսնել կարծեց։ Բիւրի դէմքը այնքան կատարելապէս արտայայտեց սրտին սեւամիտ գէշ մը կատարեց թէ ո՛երկի պէտք էր յարձակում գործել յաղթանակը տանելու համար։

(Շարունակելի)

խաններ ստանալու. կը մտնեմ վարժարանը, որ եկեղեցւոյ նոյն շրջափակին արեւմտեան մասը կը գրաւէ, առանձին այցելութիւն մը կուտամ պարտապատասխանատուին, որուն պատերը պատկերներով ու քարտէզներով զարդարուած են, ոչ թէս կը զարնէ մաքուր ու դիւրկամնալի աշխարհագրարով կանոնագիր մը վարժարանին համար Ասպետ Զոնդի կողմէ գրուած։ Կը հանդիպիմ կուս դուռ մը և խոշոր սենեակի մը մէջ առանձին կը գտնեմ խոշոր սեղանի մը առջեւ զբաղեալ Տէր Գաբրիէլ Կայնա (Հաւունի), ծերունազարդ պատուելին, որ կը դիմաւորէ զիս։

ՄԱՍԵՀ

Քաղաքական Լուրեր

ՊԷԼՃԻՐԱՅ ԵՒ ՔՈՆԿՈ

Երնսթ. Ժողովին մէջ վիճաբանութիւն։— Ընկերվարականներուն բնդդիմութիւնը։— Պ. Սմէթ տր Նայէրի պատասխանը։

Գրիւսել, 16 յուլիս։—Երնսթ. Ժողովը ձեռք առաւ ընդհանուր վիճաբանութիւնը այն ծրագրին, որ Քոնկոյի կայութիւնը կը սահմանէ Պէլճիքայի հանդէպ։ 1890 յուլիս 3ին կնքուած պայմանագրութեան համաձայն, Պէլճիքա պարտաւոր էր տալը տարուան պայմանաժամէ մը եաքը որոշել թէ Քոնկոն պիտի լքա՞նէ թէ ձեռք պիտի անցնէ։ Առաջին պարագային մէջ Քոնկոյի պետութիւնը պարտաւորուած է Պէլճիքայի հատուցանել վերոյիշեալ պայմանագրութեան համաձայն փոխ առած քսանհինգ միլիոն ֆր.ը։ Վիճաբանութեան ենթարկուած ծրագիրը կ'առաջարկէ երկրաքաղել Քոնկոյի գրաւման կամ լքման պայմանաժամը։ Նաև այդ առթիւ արուելիք որոշման թուականին կատարել քսանչհինգ միլիոն ֆր.ին հատուցումը։ Պէլճիքայի նախարարապետ Պ. Սմէթ տը Նայէր յայտարարեց թէ Քոնկոյի գործը մեծ յառաջդիմութիւններ ըրած է, և թէ հանրային կարծիքը ամէն կերպով համամիտ է կառավարութեան։ Նախարարապետը ըսաւ թէ այդ ծրագիրը Պէլճիքայի իրաւունքը կը նուիրագործէ՝ ազգային գրաւելու Քոնկոն։ Պ. Սմէթ տը Նայէր պարզեց այն պատճառները որոնցմով 1895ին եւս առնուեցաւ կատարելագործեալ ներկայացուցած ծրագիրը։ յիշեց թէ 1896ին կը գուշակէր այս լուծումը։ Վերջապէս յայտարարեց որ Երեսփ. Ժողովը անշուշտ ստուար մեծամասնութեամբ պիտի ընդունի այդ ծրագիրը։ Բազմաթիւ ատենաբաններ մասնակցեցան վիճաբանութեան։ Պ. Վանտէր Վէլտ երկար ճառով մը քննադատեց նախարարական ծրագիրը։ մերժեց Պ. Սմէթ տը Նայէրի ըսածները։ ըսաւ թէ Պէլճիքայի թագաւորը անմիջական գրաւում չուզեր և ոչ ալ պայմանագրութիւն մը Պէլճիքայի հետ։ Քոնկոյի անկախ պետութիւնը, յարեց ատենաբանը, կը մերժէ այն օժանդակութիւնները որոնք կրնան աղետալի ըլլալ իրեն համար։ Պէլճիքիա ալ պիտի կորսնցնէ Քոնկոյի գործերուն վրայ քննիչով կառարելու իրաւունքը։ Պ. Սմէթ տը Նայէր ըսաւ թէ ընկերվարականները ինչո՞ւ համար չեն առաջարկեր որ Քոնկոն լքանեն։ վասն զի գիտեն թէ ամբողջ երկրին տհաճութիւնը պիտի ենթարկուին։ Ընկերվարականները, յարեց նախարարապետը, երկրիմի ընթացք մը ունին, ինչ որ քաջասարութիւն չենթադրեր։ Նախարարապետը որուն խօսքերը կ'ընդդիմիլուէին, յարեց թէ ճախակողմը ձրի աղաղակեր և գժուռ ընթացքէ դատ ուրիշ բան մը չունի։ Եթէ, ըսաւ, Ափրիկէի մէջ դեղծումներ կը գործուին ոչնչա՞ գէ է ջնջել զանոնք։ Ասենապետը յայտարարեց թէ Քոնկոյի վարչական բոլոր ճիւղերը հեղհեղուէ կը կատարեալ գործուին ու կը կազմակերպուին և թէ բոլոր այդ խնդիրը քննողները պէտք է խորհին որ Պէլճիքա մեծ սխալ մը պիտի գործէ, եթէ հրաժարի գաղթական այն գործէն որուն համար Լէոպոլտ թագաւորը իր կեանքին քառասուն տարիները զոհած է ամենամեծ անշահախնդրութեամբ մը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Տնտեսական սազնայ։—Յառնտնութիւն եւ վիճաբանութիւն։—Լրագրիներուն յուսադրական խօսքերը։— Լեհերը։

Պրիւնի, 16 յուլիս։—Նագիոնալ Զայթունկ, խօսելով Գերմանիոյ առեւտրական և ճարտարարուեստական կացութիւնը վրայ, կը պախարակէ սեղանաւորական միջոցներու յոռեռեսութիւնը, որ մեծ աղէտէ մը զատ ուրիշ բանի չի կրնար առաջնորդել։ Գերման թերթը կը յարէ թէ ներկայ տագնապը միայն Գերմանիոյ համար չէ, այլ Անգլիոյ և Ցրանսայի մէջ ալ գոյութիւն ունի։ Վերջին վեցամեայ արտածութիւնները Անգլիոյ մէջ 5,600,000 անգլիական ոսկիի գումար մը ցոյց կուտան՝ անցեալ տարուան նոյն վեցամսեայի հետ բաղդատելով։ Գերման թերթը կ'ըսէ թէ վարկի դեղծումները Գերմանիոյ մէջ աւելի ծանր հանդամանք մը առած են այդ տագնապին։ Ապրանքներու և արժէքներուի գիները չոչափելի կերպով ցոյց կուտան այդ վերհասութեան արդիւնքները։ «Հիմա, կը յարէ նոյն թերթը, հանդիսաւոր կ'ըլլանք երբեմնի ծայրայեղ գիներու հակահարուածին որոնց երկուքն ալ արդարացուցիչ պատճառ մը չունին։ Անհատական դրամագլուխի աչերը երկչոտ են և անհապաղօրէն կատարուած վճռառումները ուշերի կը գահավիժեն գիները։ Բիչ մը ուշերի վստահութիւն ու խոհեմութիւն ունենալը աղէկ է։ Գերմանական ձեռնարկութեանց մեծ մասը կարեւոր է, լաւ կազմակերպուած և ելմտական լաւ պայմաններու մէջ։ Անոնց գործունէութիւնը հիմակուհիմա սահմանափակուած է, բայց պիտի դիմադրեն տագնապին որուն քիչ տոկնն պիտի յաջողէ ուշերի լաւագոյն վիճակ մը։ Շատ մը բաժնեթուղթեր այն ստիճան ինկան որ անոնց շահաբաժնին վրայ երբէ մեծ զեղչ մը ըլլայ—ինչ որ յուսալի է—որ և է ազդեցութիւն պիտի չունենայ հրապարակին վրայ։ Հանրութեան կը յանձնարարենք չյուզուիլ և ձեռնաչափութեանց անօրէնները՝ անկեղծ ըլլալ որ անդորրութիւնը պիտի ապահովի և անվստահութիւնը պիտի վերանայ։»

—Մթաղգուրի (արեւմտեան Գերմանիա) մէջ, խանութպան մը մէկ ամսուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ, ցեղային տոկութիւն զրգռելու յանցանքով ամբաստանուած էր տասը տարուան պայմանաժամէ մը եաքը որոշել թէ Քոնկոն պիտի լքա՞նէ թէ ձեռք պիտի անցնէ։ Առաջին պարագային մէջ Քոնկոյի պետութիւնը պարտաւորուած է Պէլճիքայի հատուցանել վերոյիշեալ պայմանագրութեան համաձայն տրա առած քսանհինգ միլիոն ֆր.ը։ Վիճաբանութեան ենթարկուած ծրագիրը կ'առաջարկէ երկրաքաղել Քոնկոյի գրաւման կամ լքման պայմանաժամը։ Նաև այդ առթիւ արուելիք որոշման թուականին կատարել քսանչհինգ միլիոն ֆր.ին հատուցումը։ Պէլճիքայի նախարարապետ Պ. Սմէթ տը Նայէր յայտարարեց թէ Քոնկոյի գործը մեծ յառաջդիմութիւններ ըրած է, և թէ հանրային կարծիքը ամէն կերպով համամիտ է կառավարութեան։ Նախարարապետը ըսաւ թէ այդ ծրագիրը Պէլճիքայի իրաւունքը կը նուիրագործէ՝ ազգային գրաւելու Քոնկոն։ Պ. Սմէթ տը Նայէր պարզեց այն պատճառները որոնցմով 1895ին եւս առնուեցաւ կատարելագործեալ ներկայացուցած ծրագիրը։ յիշեց թէ 1896ին կը գուշակէր այս լուծումը։ Վերջապէս յայտարարեց որ Երեսփ. Ժողովը անշուշտ ստուար մեծամասնութեամբ պիտի ընդունի այդ ծրագիրը։ Բազմաթիւ ատենաբաններ մասնակցեցան վիճաբանութեան։ Պ. Վանտէր Վէլտ երկար ճառով մը քննադատեց նախարարական ծրագիրը։ մերժեց Պ. Սմէթ տը Նայէրի ըսածները։ ըսաւ թէ Պէլճիքայի թագաւորը անմիջական գրաւում չուզեր և ոչ ալ պայմանագրութիւն մը Պէլճիքայի հետ։ Քոնկոյի անկախ պետութիւնը, յարեց ատենաբանը, կը մերժէ այն օժանդակութիւնները որոնք կրնան աղետալի ըլլալ իրեն համար։ Պէլճիքիա ալ պիտի կորսնցնէ Քոնկոյի գործերուն վրայ քննիչով կառարելու իրաւունքը։ Պ. Սմէթ տը Նայէր ըսաւ թէ ընկերվարականները ինչո՞ւ համար չեն առաջարկեր որ Քոնկոն լքանեն։ վասն զի գիտեն թէ ամբողջ երկրին տհաճութիւնը պիտի ենթարկուին։ Ընկերվարականները, յարեց նախարարապետը, երկրիմի ընթացք մը ունին, ինչ որ քաջասարութիւն չենթադրեր։ Նախարարապետը որուն խօսքերը կ'ընդդիմիլուէին, յարեց թէ ճախակողմը ձրի աղաղակեր և գժուռ ընթացքէ դատ ուրիշ բան մը չունի։ Եթէ, ըսաւ, Ափրիկէի մէջ դեղծումներ կը գործուին ոչնչա՞ գէ է ջնջել զանոնք։ Ասենապետը յայտարարեց թէ Քոնկոյի վարչական բոլոր ճիւղերը հեղհեղուէ կը կատարեալ գործուին ու կը կազմակերպուին և թէ բոլոր այդ խնդիրը քննողները պէտք է խորհին որ Պէլճիքա մեծ սխալ մը պիտի գործէ, եթէ հրաժարի գաղթական այն գործէն որուն համար Լէոպոլտ թագաւորը իր կեանքին քառասուն տարիները զոհած է ամենամեծ անշահախնդրութեամբ մը։

ՄԵՆԵԼԻՔ ԵՒ ՑՐԱՆՍԱ

Հապէշիստանի վենդեպանին Ցամակը՝ Պ. Լուպէի ուղղեալ։—Մենելիքի նուիրած մատակ առիւծը։

Բարիզ, 16 յուլիս։—Պ. Հիւկ լը Ռու, պատիւ ունեցաւ ներկայանալու Հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէի որուն մասոյց Հապէշիստանի վենդեպանին հետեւեալ նամակը.

«Յաղթեց Ցուդայի ցեղին առիւծին, Մենելիք. Տէրոջը ընտրածը արքայից Արքան Եթովպիոյ։ Ողջոյն ձեզի այ գիրը կարդացողներուն։

«Իմ արքունութեամբս ու ոլորակութեամբս Պ. Հիւկ լը Ռու գնաց մինչև Ուալլակա և խուզարկութիւն կատարեց այն երկրին մէջ, ուր կը մնան Տիէտա ու կապոյտ Նեղոսը (Ապայի)։ Այդ երկու գետակներուն միացած կէտը մինչև հիմա որ և է Եւրոպայի չէր այցելած։ Այդ պատճառով ներկայ դրամս փութաց կը յայտնեմ որ, պատուելու համար մեր մեծանուն և մեծ բարեկամ Պ. Լուպէն, Նախագահ Ֆրանսական հանրապետութեան, ասկէ վերջը «Լուպէ» կոչուի Տիէտայի ու Ապէրի գետակներուն մէջ. ուր բարձրացող լեռը։ Նաև կապոյտ Նեղոսը Տիէտայէն անջատող լեռն ալ Վեհ. Թայթու կայսրուհին պիտի կոչուի։ Վերջապէս Ապայի ալ ու ձախ կողմը գտնուած բարձունքները «Իլի»։ «Շէպ նէօ», «Հիւկ լը Ռու» և «Սուսի» պիտի կոչուին։ Ներկայ նամակը կը յանձնեմ Պ. Հիւկ լը Ռուի, իբրև հաւատիք բարեկամութեան և այն մեծ դհուանակութեան, զոր ղգացի անոր ուղեւորութեան ը բարեբաստիկ վերադարձին առթիւ։ Տուեալ Ատիս Ալէմի մէջ, յամսի շնորհաց 9 մայիս 1890, որ կը համապատասխանէ նոր տուեալի 1901 տարւոյն։»

Այս նամակը գրուած է մագաղաթի վրայ և կը կրէ Մենելիքի կնիքը։ Հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէ շընորհաւորեց Պ. Հիւկ լը Ռուն, նաև յայտարարեց թէ շատ գոհ է Մենելիք կայսեր այդ հոգածութենէն։

Մարսիլիա, 16 յուլիս։— Հապէշիստանի Ֆրանսական ներկայացուցիչ Պ. Լակոտ Նանկ Զէ շոգենաւով բերաւ ընտանեցած մատակ առիւծ մը՝ զոր Մենելիք իբրև նուէր կը զրկէ Ցրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին։ Առիւծը քանի մը օր կենդանաբանական Պարտէզը պիտի մնայ, մինչև որ Բարիզ փոխադրուի։ Երիտասարդ ու գեղեցիկ անասուն մըն է վեց-հօթը ամսուան, իրեն հետ գաղնող սեւամորթին շատկու է։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Գործադուլին ծաւալումը։—Օրական ութ ժամ աշխատութիւն — Երաշտութիւն։— Զարմանալի վայրէջք մը։

Տէրլի Թելեկրաֆի կը հեռագրեն թէ պողպատագործական գործարաններու բանթողին առաջ բերած դժուարութիւնները կը սպառնան մեծ գործադուլի մը փոխուիլ։ Բէնսիլվանիոյ հանքագործներուն մէջ։ Այս վերջիններս նկատելով որ յարմար առիթը ներկայացած է կարգ մը առաւելութիւններ ձեռք ձգելու, ուխտահանքի տէրերէն կը պահանջեն որ իրենց աշխատութեան ժամերուն թիւը ութ իշխուցուի, առանց թոշակին վրայ գեղշ ընելու։ Անցեալ հինգշաբթի օրուընէ ընկրկաալ հնոցպանները բանթող ըրին, որուն հետեւանօք, Ուոմինկի հովտին բոլոր ածխահանքերը, բացի հինգ հատէն, իրենց աշխատութիւնները դադրեցուցին։ Այդ ածխահանքերուն մէջ 43,000 գործաւոր կ'աշխատէին, որոնց 800ը հնոցպան։ Ընդհանուր բանթողի մը սպառնալիքին տակ, քանի մը ընկերութիւններ իրենց հաւանութիւնը յայտնեցին հանքագործներու առաջարկին, բայց աշխատութիւնները այն ատեն պիտի վերսկսին, երբ բոլոր ընկերակցութիւններ հաւանին օրական ութ ժամ աշխատելու առաջարկին։ Այսուհանդերձ, հնոցպանները իրենց մէջէն մարդիկ որոշելին՝ մեքենաներուն վրայ հսկելու համար, որպէս զի հանքերը ջուրով չողողուին։ կը վախցուի որ այս գործադուլը նաև տարածուի գործարանային ուրիշ միութեանց մէջ ալ։

—Զիգակոյի մէջ ալ դաբելուրի 32 գործարաններու հնոցպանները գործադուլ ըրեր են։ Վեց գործարանատէրեր գոհացում տուեր են բանթող ընդունելուն։

—Մ. Նահանգաց մէջ տիրող երաշտութիւնը կը սպառնայ հանրային ճշմարիտ աղէտ մը դառնալ։ Միսուրի նահանգին կուսակալ Պ. Տօքքրի հրամայեր է, կիրակի օրը, (երէկ) հակումներ ու աղօթքներ ընել բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, որպէս զի անձրեւ տեղայ։

—Թէքսաս նահանգին Տալլաս քաղաքին մէջ տիրող չափազանց երաշտութեան պատճառաւ, փողոցները ոռոգելու համար ջուրի տեղ բուսիւղ կը գործածեն։

—Անցեալ կիրակի օր, Պ. Բարլիկ Կրահամ, նշանաւոր արտակարգ ամբիոնագիրն, բազմաթիւ հանդիսականներու ներկայութեան, Նիկոլայի ջրվէժին վարչէջքը կատարեր է։ Զարս կողմը լաւ գոյացած տակառի մը մէջ բանտարկուած էր, որուն երկայնութիւնն էր 1.25 մէթր և արամագիծը՝ 58 սանթիմէթր։ Տակառը ջրվէժին տականքին այն տեղը գըտնուեցաւ, որը ջուրը յորձանք մը կը ձեւացնէ։ Այս զարմանալի արշաւորդը էջս ընչհատզ եղած գտնուեցաւ տակառին մէջ։ Տրուած ազդու դարմաններուն շընորհիւ, Պ. Կրահամ սթափեցաւ, որ արդէն առաջին անգամը չէ որ այս յանդուգն ճամբորդութիւնն կը ձեռնարկէ։ Ասկէ առաջ հինգ անգամ փորձած է։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊԵՐԸ

Ցուլիս 14ը Չինու մէջ։—Բէրլինի դեսպանատունները։—Նոր շէնքերը։— Զուն իշխանը —Անգլիական զինուորները։

Բարիզ, 16 յուլիս։ — Ցրանսայի արտաքին գործոց նախարարութիւնը հեռագիր մը ստացաւ թէ Հանքէուի փրանսական գաղթականութիւնը յուլիս 14ը մեծ հանդէսով ատներ է։ Շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղուեր են Ցրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին և կառավարութեան։

Թիեն Զին։— Զանազան տէրութեանց դինուորական բոլոր հրամանատարները ու սպաները Ցրանսայի բանակատը երթալով՝ շնորհաւորական այցելութիւն տուին Վատրոն զորավարին։ Ռուս հիւպատոսն ալ եկաւ։ Ցուլիս 14ի ազգային տօնը մեծ հանդէսով կատարուեցաւ։

Պէրլին։— Քեօլնիշէ Զայթունկ կ'իմանայ թէ դեսպանները շատ դժուարութիւններ քաշեր են դեսպանատուներ կառուցանելու։ Բէքինի այն տեսակ մէկ թաղին մէջ՝ որ շատ դիւրութեամբ կը պաշտպանուի։ Զինուորները նախ պահանջեր են վերցնել դեսպանատնոց նոր թաղին մէջ գտնուած տանմարները։ Նաև ոչ թէ չինական գանձը, այլ տէրութիւնները վճարեն հատուցումները այն տեղերուն՝ որոնց կալուածները գնուած են։ Այդ առթիւ կատարուելիք բանակցութեանց համար յանձնաժողով մը կազմուած է որ կը բաղկանայ Աւսարիոյ, Իտալիոյ ու Ցրանսայի դեսպաններէն։ Զինուորները դեսպանատնոց թաղին մէջ բնակելու և բնակարան չունենալու իրաւունք չունին։

Շանկայ։—Օտարներուն կողմէ որ և է պաշտօնական ընդունելութիւն չեղաւ Զուն իշխանին որ, այսօր, հոս ցամաք ելաւ։ Ինչպէս յայտնի է Զուն իշխանը Պէքինի կ'երթայ Պատոն փոն Բէքթէլերի սպանութեանը առթիւ ցաւակցութիւն յայտնելու։ Իշխանը տնմիջապէս կուսակալին տարանցը գնաց՝ եւրոպական զարդարանքներուն մէջ։ Հինգշաբթի օրը իշխանը պիտի ճաշէ գերմանական հիւպատոսարանին մէջ և չորեքշաբթի օրը Շանկայէն ճամբայ պիտի ելլէ։

Թիեն Զին։—Հնդիկ ձիաւորներուն ճամբայ ելլելուս հրամանը եւս առնուեցաւ։ անգլիական դինուորներուն վրայ հոգալ հոգի աւելցաւ։

ՍՊԱՆԻԱ

Զեզսքաշմեն լուրեր։— Հերքում։— Ձիպրալթարի խնդիրը։

Վիեննա, 16 յուլիս։—Բոլիքիճ Բորէսքոնեանց կ'ըսէ թէ Բարիզի քաղաքական շրջանակներուն մէջ այս օրերս շրջած լուրերը՝ սպանական լուրերուն մէջ ամէնէն անհաւանալին է այն թէ Սպանիա պիտի չեզոքացուի։ Նոյն թերթը կը յարէ։— «Այդ տարօրինակ լուրը անշուշտ հրապարակ հանուած է՝ Ձիպրալթարի խնդրոյն և գլխաւոր ամրոցին մօտ Անգլիացիներուն կողմէ նոր ամրոցներ չենելու դիտիրն վրայ կատարուած վիճաբանութիւններուն հետեւանքով։ Սպանիոյ կենսական շահերը, սակայն, կը պահանջեն որ իր միջազգային կացութիւնը անփոփոխ մնայ։ Եթէ ինք չէզոք հրատարակէ ինքզինքը, երկիրը մերթեցող զանգոն տարբերուն մէջ անջատում առաջ պիտի գայ, որով երկրին միութիւնը պիտի վտանգուի։ Այս նկատումներով է որ Բարիզի քաղաքական շրջանակներուն մէջ սա համոզումը դրոյցած է թէ չեզոքութեան խնդիրը Սպանիոյ մէջ չէլլալուտ և թէ նոյնիսկ կարելի չէ այս տեսակ կարգադրութիւնի մը Սպանիացիներուն ընդունել տալու վտանգ մը ընել։»

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիոյ եկմտական նախարարին ուղեւորութիւնը։—«Լիսպ Բաուոյի դատ։—Վառօդարանի մը պայթումը։—Ոսկիի արտադրութիւնը։

Մոսքուայէ Սբանեսարտի կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ եկմտական նախարար Պ. Վիթէ յառաջիկայ ապրիլ մայն պիտի այցելէ Ամուրի երկիրը և Մանչուրիա։ Հաւանաբար, այս տարի, Պ. Վիթէ Վլատիվոստոկ պիտի երթայ։ Սակայն Տէյլի Նիւզի Օտեսայի թղթակիցն ալ կէս-պաշտօնական զեկոյցի մը համաձայն, կը հաւատայ թէ Պ. Վիթէ, այս տարուան օգոստոս կամ սեպտեմբեր ամսուն Մայրաքաղաքն Արեւելք պիտի ուղեւորի։ Նովի Գրալի ըսածին նայելով, սիպերիական երկաթուղիով պիտի երթայ Վլատիվոստոկ։ պիտի անցնի Խարպին, Մուքդէն, Բարթ-Աբթուր, Տալնի. Շան-Հայ-Գուան, Թիէն Զին և Բէքին։ Մայրաքաղաքն Արեւելք ուսական լրագիրները մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Պ. Վիթէի Բէքին այցելութեան։

—Բարիզի պատժական Ատեանը 15 օրուան բանտարկութեան և 2000 ֆր. տուգանքի դատապարտեց Լիսր Բարոլի խմբագիրներէն Պ. Բարիյոն, որ անուանաբիկ յօդուած մը հրատարակած էր Սէն—է—Ուազի երեսփոխան Պ. Բէրիլէի նկատմամբ։ Լրագրին պատասխանատու—անօրէնը 1000 ֆր. տուգանքի և երկուքը միասին 10,000 ֆր.ի չափ հատուցում վճարելու դատապարտուեցան։ Այս վճիռը պիտի հրատարակուի Լիսր Բարոլի յաջորդական հինգ թիւերուն մէջ, ինչպէս նաեւ Բարիզի և գաւառական քան լրագիրներու մէջ, որոնց ընտրութիւնը պիտի ընէ ամբաստանող կողմը։

—Թուսսի (Անգլիա) վառօդարանը պայթեր է։ Մօտը գանուող չէնք մը կործաներ է։ Տասերեք վիրաւորեալներ կան, որոնցմէ մէկ քանին ծանրապէս։

—Ռուսիոյ Լոնտոն հասած տեղեկութիւններու նայելով, յուլիս ամսուն սակի արտադրութիւնը եղած է 14,863 ունկի։ անցեալ տարի նոյն ամսուն 6,185 ունկի եղած էր։

Երէկուան Հեռագիրներ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 յուլիս։— Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Ափրիքանտէրներու շարժումը կը տարածուի Բարեյոյսի մէջ։ Անգլիացիները բազմաթիւ զինուոր կը ղրկեն։

—Բարեյոյսէն կը ծանուցուի թէ մեծ շարժում մը կայ։ Թիէն զօրավարը երեւ գունդ ուղած է օգնութեան համար։

ԲԱՐԻԶ։— Բէքինէն կը հեռագրեն թէ չինական առժամեայ կառավարութիւնը և դիւանագիտական մարմինը ընդուներ են Ռուսիոյ առաջարկութիւնը ծովային մասերու յանկման մասին։ Հաւատման գումարը վերջնապէս որոշուած է 450 միլիոն թաէլ՝ հարիւրին հոս ասկոսով։

ՊԵՐԼԻՆ։— Մարքեան պատուիրակութիւնը ճամբայ ելաւ դէպ ի Մարք։

ԲԱՐԻԶ։— Վէնսէնի մէջ փայտի սղոցարանի մը հրդեհ ծագեցաւ։ Գործարանը բոլորովին այրեցաւ։ Կը վախցուի թէ կը թաղը մի՛ գուցէ բռնկիցէ շրջակայ տունները։

ՁԷՔԻՆԵԼ։ — Բայազիտկաէնէ կը հերքուին այն լուրերը թէ Սեւ Լերան Նիզոլա իշխանը մտեր ապատանման պիտի ուղեւորի, թէ Բանէիա իշխանուհին Գալլիցիոյ մեծ դուքսին որ Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր կողմէ Վեհ. Սուլթանին կարգուելու համար, վարչական Մարհուրդը պատիւ ունի տրատսոյր ընդհանուր ժողովի երկրորդ նստի մը հրաւիրել Պ. Պ. բաժնեխնդիրները, յառաջիկայ օգոստ 16ին, ուրբաթ օր, կէս օրէն մէկուկէս ժամ յետոյ, Ռէժիի կեդրոնատեղիին մէջ, կալանթ։

Այս նպատակաւ պիտի որոշուի Ընկերութեան տեսուչներու պարտականութիւնը երկարելու խնդիրը, համաձայն Ընկերութեան կանոնագրին 51որ յօդուածին։ Այս ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունք ունին ամէն անոնք՝ որոնք կամ իրենց անունով և կամ փոխանորդաբար առնուազն տասը բաժնեթուղթ ունին, որոնք մինչև օգոստոս 6 պէտք է անուն գրուին Օսմ. Պանքայի կեդրոնատեղիին կամ իր մասնաճիւղերուն մէջ։ 2—3

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի առաջին սահման տուեալ մաքսային վերատեսչութեան թարգմանութեանց սենեակին ատուչի օգնական ժաք էֆ.ի։

—Սալիսէի ստամբ՝ Բաղաքապետութեան մէջ կազմուած առողջապահական Խորհուրդին անդամ Օրմանեան Տոքթ. Կոմիտաս էֆ.ի և աբքունչէնքերու ճարտարապետներէն Բաթի էֆ.ի։

—Իմիթալի պատուանան տրուեցաւ Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր հօրեղբօրորդի Բարթ. Ալեքսանդր Միխայլովիչ մեծ դուքսին։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Աքեայի նոր կառավարիչ Ահմէտ Իզիզ պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հայոց Պատրիարքարանին ճարտարապետ Մէլիտոսեան Գրիգոր էֆ.ի։

—Լիւզանի ոսկի չքդրամ՝ ոսկերչապետ Հարութչի էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՈՑՈՒՄ.—«Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր հօրեղբօրորդի Բարթ. Ալեքսանդր Միխայլովիչ մեծ դուքսը՝ Վեհ. Զաքին յարգանքները Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու համար, շաբաթ օրը, Սեւ ծովի նեղուցը ժամանեց։ Մովային նախարար Հասան փաշա Խարիճիէի արքունական Դալիզ պէյ և կայս. թիկնապահ ու հիւրասիրեալ Ահմէտ Ալի փաշա և գնդապետ Ճէվատ պէյ որոնք Ֆուատ կայս. շոգենաւով ընդ առաջ դացած էին, ընդունեցին մեծ դուքսը և բարի գալուստ մաղթեցին։ Կայս. բերդն ալ թընդանօթ արձակելով ողջունեց։ Ցետոյ մեծ դուքսը ճամբայ ելաւ դէսպանատան Զէրնմարեց պահականաւով և հասաւ Տոլմա Պաղչէի առջեւ, ուր կայս. նաւերը դրօշներով զարդարուեցան եւ դինուորական պատիւներ ընծայեցին։ Ապա ծովային նախարար Հասան փաշա ու հետեւորդները Զէրնմարեց շոգենաւը գային և մեծ դուքսը, դեսպանը ու հետեւորդները առաջնորդեցին Տոլմա Պաղչէի պալատան քարափը, ուրկէ պալատական քառաձի ու երկձի կառքերով և հանդիսական թափորով գային Սելամլըք կայս. պալատը։ Սալթանթի դրան առջեւ կայս. նուագածուներուն կողմէ ռուսական քայլերգը նուագուեցաւ։ դինուորական բարեւ արուեցաւ։ Մեծ դուքսը ընդունուեցաւ Վեհ. Սուլթանին կողմէ։ Կայս. տեսակցութիւնը տարաբնչն եղաւ մեծ դուքսը դնաց Մէրթսիմի քէօշկը որ իր բնակութեանը յատկացուած է, և հոն պահ մը հանդիստ առաւ։ Քիչ եղաւ Վեհ. Սուլթանը նոյն քէօշկը երթալով փոխադրած այցելութիւն տուաւ դուքսին։ յետոյ մեծ դուքսը՝ իր հիւրասիրեալներուն, դեսպանին և հետեւորդներուն հետ կոնդով ու վերջը շոգենաւով Պէօյիւքտէրէի ռուսական դեսպանատունը դնաց։

—Սեղանի գիւրը Սելամլըք կայս. պալատան մէջ կայս. հացեերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Բարթ. Ալեքսանդր Միխայլովիչ մեծ դուքսին որ Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր կողմէ Վեհ. Սուլթանին յատկացեալ դեսպան էր։ Սեղանը սկսաւ ժամ 1ին և աւարտեցաւ Զուկէսին։ Ներկայ էին նաեւ նախարարներէ ոմանք, մեծ դուքսին ու դեսպանին հետեւորդները և պալատական պաշտօնատարներ։ Քիչ վերջը մեծ դուքսը Պէօյիւքտէրէ վերադարձաւ ծովի ճամբով։ Մեծ դուքսը Տոլմա-Պաղչէէն շոգենաւ նստած ատեն հիւրասիրեալներէն խնդրեց որ իրեն նրկամամբ եղած կայս. մեծարանքներուն համար իր շնորհակալութիւնները մատուցուն Ն. Վեհափառութեան։

—Մեծ դուքսը, դեսպանը ու հետեւորդները, երեկ առաւ, ներկայ գտնուեցան Պէօյիւքտէրէի դեսպանատան մատուռին մէջ կատարուած եկեղեցական արարողութեանց։

—Ալեքսանդր Միխայլովիչ մեծ դուքսը շորրորդ որդին է Միխայլ Նիքոլայեվիչ մեծ դուքսին։ Զարին Թիկնապահն է և հրամանատար Ռոսիպալով զրահաւորին՝ նաւային գնդապետի ատիճանով։ Ծնած է 1866 ապրիլ 1)13ին։ Տասերկու տարեկանին մտաւ նաւային բարձրագոյն վարժարանը և փայլուն կերպով աւարտեց իր ուսումը։ 1886ին մանաւոր թիկնապահ կարգուեցաւ Ալեքսանդր Գ. կայսեր։ Մեծ դուքսը հետզհետէ ատիճանի բարձրացում ունենալով, վարեց նաւային զանազան պաշտօններ և վերջապէս 1899ին հրամանատար կարգուեցաւ Ռոսիպալով զրահաւորին։ Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքը նոյն տարին Ս. Փրկչի տապկի խաչը նուիրեց Մեծ դուքսին որ շատ կը սիրէ այդ խաչը և միշտ կուրծքին վրայ կը կրէ։ Մեծ դուքսը, իր դինուորական պաշտօնէն դատ, նախագահն է տեսչական շոգենաւերու հրամայող Խորհուրդին, ինչպէս նաեւ զանազան Ընկերութիւններու, տպագրութիւններու և այլն։ Մեծ դուքսը նաեւ իբրեւ գրագէտ ալ նշանաւոր է։ գիտական երկասիրութիւններ հրատարակած է նաւային մասնագիտութեան վրայ՝ «Ռուսիոյ նաւատորմը», «23,000 մղոն թմբաբա գրասանուին վրայ», «Զանազան տէրութեանց մարտանաւերը» և այլն։ Մեծ դուքսը նաեւ հմուտ հնագէտ մըն է։ խիստ գեղեցիկ հաւաքածոյ մը ունի բիւզանդական հին դրամներու։ Անցեալ տարի պատուակալ անդամ կարգուեցաւ Բեռլինեան տամեդագիտական Ընկերութեան։ Մեծ դուքսը 1894ին ամուսնացաւ Ալեքսանդր Գ. կայսեր անդրանկի աղջկան Քսենիա մեծ դքսուհիին հետ, ուրկէ երեք զաւակ ունի։

—Մեծ դուքսը թէպէտ ոսկի սպաս մը նուիրեր է Վարանցի զինուորական Քլուպին։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՏՏԻՎԸ Պէլկրաֆէն անցած ատեն կատարեալ մէնք թինով Մեծ դուքսը Զէրնմարեց պահականաւով ճամբայ ելաւ դէպի Տոլմա Պաղչէ։ Պահականաւը որ Մեծ դուքսին դրօշը պարզած էր, Մանար ամրոցը ողջունեց, ուրկէ փոխադարձաբար պատասխանուեցաւ։ Դեսպանը ու հետեւորդները շոգենաւակով կը հետեւէին Զէրնմարեցի որ Պէշիքթաշի առջեւ երբ ժամանեց, Հասան փաշա ու հետեւորդները շոգենաւակներով նոյն պահակաւանը գային և նորէն բարի գալուստ մաղթեցին։ Մեծ դուքսը Զէրնմարեցի մակոյկով Տոլմա-Պաղչէի պալատան քարափը եկաւ, ուրկէ առաջնորդուեցաւ կայս. պալատ։ Առաջին կարգին մէջ՝ քառաձի բազմեցան մեծ դուքսը, ծովային նախարար Հասան փաշա ու Խարիճիէի արքունական Դալիզ պէյ, երկրորդ կարգին մէջ դեսպան Պ. Զինովիէվ ու Ահմէտ Ալի փաշա և ուրիշ վեց կառքերու մէջ ալ մեծ դուքսին ու դեսպանին հետեւորդները։ Թափորը ժամ 7ին ելաւ պալատ։ պալատը ժամանեց այդ միջոցին կայս. նուագածուները ռուսական քայլերգը կը նուագէին։ Մեծ դուքսը Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուեցաւ և յետոյ ժամ 7 ուկէսին Մէրթսիմի քէօշկը գնաց։ Քիչ վերջը Ն. Վեհափառութիւնը Մէրթսիմ քէօշկը երթալով փ

կայարանին մէջ Ալեքսանդր Թագաւորին յատուկ սրահին մէջ պահ մը հանգիստ առեր է՝ ընդունելով տեղւոյն օսմ. դեսպան Ֆէթֆի փաշայի, Ալեքսանդր Թագաւորին մասնաւոր քարտուղարին և Պէլգրատի կառավարչին կողմէ։ Խոսքը քառորդ ժամու մը չափ տեսակցեր է Ֆէթֆի փաշայի հետ, յայտարարելով որ չատ երախտագէտ է՝ վեհ. Սուլթանին կողմէ Իրեն նկատմամբ եղած շնորհներուն համար։

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ միջև կնքուելիք առեւտրական դաշնադրութեան բանակցութիւններուն առնչ՝ Թրքանսիթի ամբարտաւանութիւնը խնդրին առթիւ ծագած փոքր անհամաձայնութիւն մը կարգադրուեր է։

ԺԱՆՏԱՄՍ. — Հինգշաբթի օրը Զակազիկի մէջ ժանտախտ մէկ դէպք պատահեցաւ։

—Առողջապահական Խորհուրդը չատ բարի օրուան արտասովոր գումարման մէջ որոշեց Եգիպտոսի ժամանումներուն դէմ սահմանուած քառաթիւեան յուլիս 8ին ոչնչով 48 ժամէն հինգ օրուան բարձրացնել և ապանիման գործողութիւններն ալ առալուան պէս խստաբար կատարել։

—Հիմա Եգիպտոսի մէջ ժանտախտ բռնուած 26 հիւանդներ կը դարմանուին, որոնց 12ը Զակազիկի մէջ, 2ը՝ Աղեքսանդրիոյ և 2ը՝ Բռա-Սայիսի մէջ։ Ապրիլ 7էն է վեր ամբողջ վարակեալներուն թիւն է 88, որոնց 39ը մեռած ու 33ը առողջացած են։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ.—Շաբաթ օրը հանրային առողջապահական յանձնաժողովը գումարուեցաւ քաղաքապետ Բրաման փաշայի նախագահութեամբ և մինչև ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

—Գրուեցաւ Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան որ ամսական մը և ճամբու ծախքը վճարուելով Կ. Պոլիս ղրկուի ժանտախտ մասնագէտ Տէքթ. Պաքը որ բժշկական վարժարանին մէջ պիտի դասախօսէ։

—Ծանուցուեցաւ բժշկական վարժարանի տեսչութեան՝ ուսուցչի օգնականներէն երկու կարող բժիշկներ ընտրել և անդրադարձ՝ մասնագիտանալու համար կայս. պալատ։ Ասոնք, ինչպէս յայտնի է, Հնդկաստանի մէջ ուսումնասիրութիւններ պիտի կատարեն ժանտախտի նկատմամբ։

ՔԷՕՓԱՀԵԱՅԻ ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ.—Քէօփահէայի բժիշկ Տոքթ. Տիմբուլոս Իզմիրի լազարիներէն մէկին հետեւեալը կը գրէ Քէօփահէայի մէջ երեւան եկած տարօրինակ հիւանդութեան մասին.—Այդ հիւանդութիւնը երեք տարիէ է վեր գոյութիւն ունի և սա պարագաներուն մէջ երեւան եկած է.—25 տարեկան կին մը յանկարծ բռնուեցաւ կլթիկէ մը՝ աքլորի մը երգելուն նմանքիչ վերջը ուրիշ կին մը սկսաւ մլաւել։ Հինգ-վեց ամիս վերջը վարժուհի չամ կիներ բռնուած էին այդ հիւանդութենէն։ ոմանք հաւ պէս կը հոգային, ուրիշներ աղուէսի, շունի և գնդաղան կենդանիներու ձայներ կը հանէին։ Դիտելի պարագայ մը կայ թէ 45 տարեկանէն վեր եղած այրերը ու կիները զերծ էին այդ հիւանդութենէն։ Այս ամէնքը թէև անհաւատալի կը թուին, սակայն ստոյգ են. հիւանդութիւնը ղլանգուքնէ առաջ կու գայ՝ խթէրիէ՝ տարափոխիկ հանդամանքով։»

—Իզմէրէն ուրիշ բժիշկ մը կը գրէ թէ տարիս զարմանալի բան մը չէ։ վասն զի պատմութիւնը այդ կարգի պարագաներ կը յիշէ, մանաւանդ միջին դարուն մէջ։ Հաստատուած է որ հիւանդութիւնը կը տարածուի իրարու նմանելով։ Վիշնայի աղջկանց վարժարաններէն մէկին մէջ ուսանողուհի մը կը բռնուի կլթիկէ արդիւնք խթէրիի, քանի մը օր վերջը բոլոր ուսանողուհիները նոյն վիճակին ենթարկուած էին։ չատ տարի խթէրիին կը յաջողէ կատարեալ համբութիւն։ այդ պարագային կը դարմանուի ելեկտրականութեամբ և հիւանդը յանկարծ վախցնելու ձեւով։ Բժիշկը հաւանական կը գտնէ թէ Քէօփահէոյ այդ հիւանդութիւնը իրարու նմանելէ առաջ եկած է։ խթէրի ունեցող կին մը տարեալի վայրկեանի մը մէջ աղաղակ մը կ'արձակէ, երկրորդ մը ու երրորդ մը անոր օրնոր օրինակին կը հետեւին և այդպէս կը շարունակէ։ Հիւանդութիւնը կրնայ երթալ ամիս տեւել ու վարակել բոլոր կինները։ Դիւրաւոր դարմանն է թեւեղութիւն (սիւկիէսթիոն)։

ԷՏԻՐՆԷՆ կը գրեն թէ Աթէնքի համալսարանին ուսուցիչներէն Պ. Բաբատարուլոս որ Էտիրնէ կը դառնայ, տեղւոյն յոյն վարժարաններու հոգաբարձութեան յանձներ է 35,000 տրախմի ընկալագիր մը, որով Աթէնքի ազգային պանքային մէջ այդ գումարը աւանդ թողուած է ի նպաստ նոյն վարժարաններուն։ Այդ նուէրը ըրած է Պ. Բաբատարուլոսի կինը որ անցեալ տարի ալ 25,000 տրախմի տուած էր։ Պ. Բաբատարուլոս մանկավարժական դասեր պիտի աւանդէ ուսուցիչներուն։

ԻԶՄԻՐԻ մօտ Պ. Մելը լեռը տանող աւազակներուն դեմ պիտի սկսի յուլիս 25ին։ Երկու յոյներ ալ իբրև դրդողներ ամբաստանուած են։

ՍԹՐԱՆՃԱՅԻ ԱՆՏԱՌՆԵՐԸ.— Դրամատէրներու խումբ մը խնդիր է կայս. կառավարութենէն դնել Սթրանճայի մէջ երկու անտառներ, որոնց մէկը Էվգենի նախարարութեան սեպհականութիւնն է և միւսը՝ անտառներու, հանքերու և երկրագործական նախարարութեան։

Ռիմիի տնօրէն Պ. Ռամպէռ, շաբաթ օրը, Սէլանիկ ուղեւորեցաւ քննական ալը-մոյտ մը կատարելու համար։ յետոյ Իսքէշէ ու Քավալա պիտի երթայ։

ԽԱՀՈՒԻՆ ԳԻՆԸ նորէն մէկ ֆր. ինկաւ։

ԱՐՄՏԻՐՆԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐԸ բարձրացան Ռուսիոյ մէջ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կայսրը 32,000 մարք պարգեւեր է Կ. Պոլսոյ գերմանական հիւանդանոցին։

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը մտադիր է առեւտրական քանի մը գործակալութիւններ հաստատել օտար երկիրներու մէջ։

—Պուլկարիոյ հունձքերը այս տարի աղէկ չեն, վերջին ոլորումներու հետեւանքով։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Սեմի կառավարութիւնը Սպիտակ Փիլ պատուանշանի առաջին աստիճանը տուաւ կայսերական սպայակոյտի միւլիր Շաքիր փաշայի, պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին անդամ Թիւրխան փաշայի, կայս. պալատաս առաջին քարտուղար Թահսին աէյի, արտաքոյգիտ Իպրահիմ աէյի և կայս. Թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշայի։ Նաեւ զանազան աստիճանի պատուանշաններ պալատական ուրիշ պաշտօնատարներու։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշաններուն ընդունելութիւնը և գործածութիւնը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Ապահովագրական կարգ մը օտար Ընկերութիւններ, կ'ըսէ Իգտամ, վերջերս կայս. կառավարութեան դիմելով արտօնութիւն խնդրած էին ապահովագրական գործեր կատարելու համար։ Պետական Խորհուրդը, որուն յանձնուած էր այդ խնդիրը, սա որոշումները տուած է.—Ապահովագրական Ընկերութիւնները իրենց կողմէ ապահովագրուելիք կալուածներու փոխարժէքը պէտք է ուտնդրաբար յանձնեն Օսմ. Պանքային՝ որ պէտք է երաշխաւորէ թէ այդ Ընկերութիւնները պիտի գործադրեն իրենց յանձնառութիւնները։ Ապակի դատ Ընկերութիւնները պէտք է բարձրակապէս հաստատեն ապահովագրական կանոնագրին և տէրութեան մէջ օրէնքներուն։ Օսմ. Պանքային յանձնուած դրամը երթէ ծախսուի, պակասը պիտի լրացուի։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան առաջարկուեցաւ որ դատի մը համար վճռաբեկ տատանին դիմում ըլլալով թուղթերը երբ այդ տատանին հանի, առանց դատի տէրերուն դիմումին, անմիջապէս ծանուցուի վճռագիրներու գործադիր պաշտօնեաներուն թէ վճռին գործադրութիւնը յետաձգուած է։ Դատական Խորհուրդը որուն յանձնուած էր այդ խնդիրը, անընդունելի դատեց, վասն զի օրէնքին տրամադրութեանց համաձայն դատապարտուած կողմը միայն իրաւունք ունի՝ հատատել վճռաբեկ տատանին դիմած ըլլալը և յետաձգել վճռագրին գործադրութիւնը։

ՍՈՖԻՍԱՅԻՆ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ իսլամ վարժարաններուն տարեկան նպաստը պուլկար կառավարութեան կողմէ, ելմտական տարեսկզբի պատճառով, կամ բոլորովին կտրուեր և կամ դադրեցեր է։ Ուստի տեղւոյն իսլամ վարժարանները կայս. կառավարութեան դիմեր են, այդ վարժարաններուն գոյութիւնը պահպանելու համար։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Զեռնհաս պաշտօնաթերթը մերժեց Այաշլի նահանգին Ուբլա գաւառակին մարդահամարի պաշտօնայ Մէհմէտ Ֆէհմի էֆ.ի ծրագիրը, որով կ'առաջարկէր Շէյրի դատարաններու կողմէ տրուած փոխանակագրերէն փոխանակ տասնի քսան դրուշ առնել և կորսուած օսմանիէ թղթադրամներուն տեղ նոյնչափ արուածներէն ալ մէյմէկ դրուշ աւելի դանձել՝ իբրեւ հասոյթ իսլամական նախնական վարժարաններու։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ չրջանակներու համար բերուած տասը բիւլէրիզաթէօրեթ (ազատական գործիք) մաքս պիտի չառնուի։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ քաղաքային ճիւղը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ «Փէքաղի ու «Ինթիքալի ծախքերու սակայոյցին նկատմամբ ըլլալիք փոփոխութեանց մասին։ Տէքթէքխանէի կողմէ մասնագէտ պաշտօնեայ մը այսօր ներկայ պիտի գտնուի կատարուելիք խորհրդակցութիւններուն։

ՇՈԳԵՆԱԻԱՅԻՆ կրիք Ընկերութեան շոգենաւերէն երկուքը պիտի գնուին՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԱՐՄՏԻՐՆԵՐՈՒ և ոգելից ըմպելիներու մաքսատան տնօրէն Հաճի Սիւլէյման Սէքմէտ պէյ որ չորս տարիէ ի վեր հիւանդ էր, երէկ մեռաւ իր բնակարանին մէջ՝ Շահզատէ Պաղը։

ԿԵՂԾ ԲԺԻՇԿ.—Դատական նախարարութեան գրուած է, կ'ըսէ Հագիգաթ, օրէնքին տրամադրութիւնները գործադրել դեղագործ Սարգիս Փէշմալճեանի նկատմամբ որ Գալաթիայի մէջ բժշկութիւն կ'ընէ, առանց վկայական ունենալու։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — Դատական նախարար Ապաւերրահման փաշա նկատելով որ սնանկութիւններու թիւը կ'աւելնայ, հրամայեց որ սնանկութեանց դատերը մանրազնին քննութեամբ կատարուին, ամէն սնանկացեալի քոնքորատօ պատրաստելու արտօնութիւն չտրուի և պատժի արժանի եղողներուն նկատմամբ օրէնքին տրամադրութիւնը գործադրուի։

ԹԻՄԷԹԻԻՆ ՏՈՒՐԲԸ.— Զեռնհաս պաշտօնաթերթին որոշմամբ թէմէթիի տուրք պիտի վճարեն ամէն անոնք որ, թէ՛ օսմ. և թէ օտար հպատակ, Թուրքիոյ մէջ վաճառականութեամբ, երկրագործութեամբ և արհեստներով կը զբաղին՝ և որոնք երեք հարիւր դրուշէ աւելի ամսաթոշակ ունին և կամ օրականին ամսական գումարը երեք հարիւր դրուշի կը հասնի։ միայն տարուան մը մէկ ամսաթոշակը ղրկած պիտի ըլլայ այդ տուրքէն։ Ամիսը երեք հարիւր դրուշէն վար տունդներն ալ այդ տուրքէն ազատ պիտի ըլլան։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ անգլիական փոխհիւպատոս կարգուեցաւ Պ. Ֆրէէրիք Ճորճ Ֆրիմէն։

ՊՐՈՒՍԱՅԷՆ կը գրեն թէ, անցեալ երկուշաբթի գիշեր, տեղւոյն հելլենական հիւպատոսարանը գողեր մանելով բաւական բան հատուցքեր են, բայց Գիավսը իմանալով, կողոպտուած թողեր ու փախեր են։

ՄԱՀԱՅՈՒԹԱԿ.—Ցուսիս 30էն յուլիս 7, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 252, որոնց 163ը իսլամ (92 այր, 71 կին), 70ը՝ քրիստոնեայ (38 այր, 32 կին) և 19ը՝ հրեայ (9 այր, 10 կին)։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Գասըմ Փաշայի Հայոց եկեղեցիին փողոցը բնակող Վարժի անուն քսան տարեկան հայ աղջիկ մը առնի իրկունը անձնասպան եղաւ՝ ինքզինքը Լբ.ի մէջ նետելով։ Նոյն օրը մօրը հետ տանը մէջ ալիտատած էր։ մայրը յոգնած ըլլալով կը քնանար։ Վարժին առթէն օգտուելով վերջ առաւ իր կեանքին։ Մայրը երբ արթնցաւ, տեսաւ թէ աղջիկը չկայ։ ամէն կողմ փնտռեց և վերջապէս Լբ.ի մէջ գտաւ անոր անշունչ դիակը։ Դիացիները հասնելով դիակը դուրս հանեցին։

Ազգային Լուրեր

Ռուսմուքէն գրուած նամակ մը կը քաղենք հետեւեալ հատուածը որ լաւ գաղափար մը չի տար տեղւոյն թեմական գործերուն վրայ.—«Դիտէի որ թաղական Խորհուրդը պիտի լուծէ, վասնզի ո և է պատասխան դատմամբ մը միայն կրնար ըլլալ իրեն համար։ ինչ որ սակայն չէի գիտեր, սա, Ռուսմուքի ժողովուրդին այս ատենեան անտարբերութիւնն էր՝ հանդէպ ցաւալի և անհանդուրժելի իրողութիւններու։

»Աղքատախնամը՝ աղքատները երեսի վրայ, անօթի ձգելով՝ անոնց դրամները յիմարաբար կը կուտակէ, և յետոյ, զանոնք անիրաւաբար իբր սեպհական այս ու այն անձին մեծաքանակ ու փոքրաքանակ տոկոսի կուտայ, որոնց գանձումը այժմ Աստուծոյ մնացած բան մըն է կ'ընսեն. ասոնք հրապարակաւ մատնանիշ կ'ըլլան ու ոչ մէկը հոգ կ'ընէ։ Հին Աղքատախնամը կը փոխուի, բայց առանց հաշուի չը սնուսկ մը միայն կը յանձնէ նորին. ասի կ'իմանայ ամէն մարդ և հոգը չըներ։ Խնայութեան համար դ ըզբոցին մէջ ածան ուսուցիչներ կը պահուին, և սնուսկը դրամ չկայ ըսելով մանոնց այդ վարձ ամսականներն իսկ ամիսներով չեն վճարուիր ու ասդին Թաղական Խորհուրդը՝ ճիշտ աղքատախնամին պէս՝ 5000 ֆր.ը մէկէն տոկոսի կուտայ, չգիտցուիր որո՞ւ, ու երբ բացատրութիւն կը պահանջուի հրապարակաւ՝ Թաղական Խորհուրդը խոյս կուտայ դայն տալէ. ամէն մարդ գիտէ, կը կարդայ, կը լսէ այս ամէնը, և սակայն հոգը չըներ։ Ուսուցիչներէն երկուքին յոռի ու ամբարտաւան նկարագիրը՝ իրենց անկարողութիւնը մոցած՝ դպրոցին բարոյական մթնոլորտը ապականած են ու հոն հետզհետէ սերունդներ կը փճանան. սա ալ ամէն մարդ գիտէ, բայց ոչ ոք հոգը կ'ընէ։»

—Մանիսային կը գրեն մեզ.—«Ցունիս 24, կիրակի ցերեկին, գեղցիկ միանդամայն, հանելի ժամանցի մը ձեւին տակ տեղի ունեցաւ տեղւոյս արական վարժարանի երգեցիկ ուսանողներու ձայնագրութեան հանդէսը։ Կանխապէս հաւաքուած ըլլալով, ներկայ էին քաղաքային և զինուորական Թուրք պաշտօնեաներ, ինչպէս նաեւ ձայնագրչաց քանի մը քնինչներ, նոյնպէս Թուրք Պատկառելի բազմութիւն մը հաւաքուած էր աղջկանց վարժարանի սրահին մէջ. երգեցիկ աշակերտները երկու կարգերու վրայ շարուած էին սրահին խորը զետեղուած երգեհոնին մօտ։ Քնութիւնը բացուեցաւ Վեհափառ Կայսեր ձօնուած երգով մը զոր ձայնագրած էր ուսուցիչ Գր. Անտառիկեան էֆ.։ Թուրք քնինչներու միջոցաւ միայն քնուեցան աշակերտները որոնք առանց դժուարութեան բերանացի կընային որոշել ամբողջ ձայները։ (պարսկական և եւրոպական անուններով) իրենց կիւմէշներով և համապատասխանութիւններով։ Կրնային որոշել թէ եկեղեցական ու

MIRACULOUS SKIN OINTMENT

ՄՈՐԹԻ ՀՐԱՇԱԼԻ ՍՊԵՂԱՆԻ ՄԸ

Այս սպեղանին, որուն բուժիչ արդիւնքները իսկապէս հրաշալի են, բուսային նիւթերէ պատրաստուած է։ Մինչեւ հիմա հասարակութեան մատուցուած դեղերուն մէջէն լաւագոյնն է ասիկա իր տեսակին մէջ։ Ստուգապէս կը բուժէ բոլոր մաշոյային հիւանդութիւնները։ Իր ազդեցիկ դեղ կը գործածուի աղոց և չափահասներու աչքի բորբոքման և առհասարակ բորբոքման և հաղկեղի դէմ։ Կը բուժէ ամէն կարգի վէրքեր, ինչպէս նաև կեղերը (ulcères), պալարները (գիւղաց), բորբոքումն ուռեցը, ուռոյցը (tumeur), մաշին դուրս ելլը (éruption), խոյլը (սրանա), կուրծքի ցաւերը, ոտքի դառնալը, մէջքի ցաւը, վիզը բռնուիլը, յոգնցաւը, մկնցաւնցը (ԼԻՀ), յօդակապերու ախտաբուիլներ, կեղանկը (մաթիա), ճնշումները, ճաթռտուքները, հիրուրտուքները, արիւնեցրուիլը, ցուրտէն առաջ եկած ճաթռտուքները, վէրքերը, ուռած եւ սուռածիր ոչերը, մաթրախաթ, մատնաշուրթը, վարդախտի հետքերը, մաշոյային հետքերը։

Մաշի այս հրաշալի սպեղանին ոչի հիւանդութեանց և վէրքերու համար լաւագոյն սպեղանին է։ Կը գեղեցկացնէ մաշը։ Միշտ օգտակար արդիւնքներ առաջ կը բերէ հետեւեալ հիւանդութեանց մէջ, երբ միւս բոլոր դեղերը և բժիշկները չեն կրնար բուժել զանոնք։ հերաթափուիլ (սպիտրան), օձացու (երլաներ), որիճի (բէմբէյի) բորոտութիւն, վոր այտուսներ, կարմրուիլիներ, ածելիի վէրքեր եւն։ եւն։

Այս սպեղանին պէտք է գտնուի ամէն տան և նաւերու մէջ։ Իւրաքանչիւր թիթեղէ տուփին գինն է 3 լիրի 6 բէնա։ Այս սպեղանիին յանձնարարութիւն ընողները պէտք է դիմեն ցամաքային Եւրոպայի միակ գործակալ Գ. Էտմընտ Քարուանայի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կալաթա-Շէրլի Թրամուէյի գիծին կայարանին մօտ, Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 95-96։

ԻՆՉ ԿԵՐԾՆԵՍ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլան, մայրերը անոնց լաւ անդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու զննումներէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ չոքալի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան անդարար ու կաղդուրիչ։ մայրական կաթին կրկին անդամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժոնին, կ'ամրանին կը կայտառանան, չուռով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրիորդներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌՈՎ մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս աքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին տարիներն ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

25—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿ.

Ամերիկեան Միջազգային Ընկ.ց

Գլխաւոր վրայ ապահովագրութիւն

Worksուրիւն յնւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Ռիվոլի փողոց (Գուվոտ ոէ դ'Իդալիէնի անկունը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին ԸՆԿ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութիւնն պատասխանումներն է ՄԻԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութիւնն կիմնուէր ի վերջ՝ 1845՝ ապահովագրեալներու. վճարուած մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագրը (բոլոր) ունի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութիւնց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագրին առարկելի չէ բնաւ, և յանձնառիւրականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արդիւնք։ ընակութիւնէ և ճամբորդութիւնի յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները։ առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագրին իրաւունք կու տայ ապրուած տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ։ Ապահովագրութիւնն մուրհակին մէջ։ առաջին տարեվերջին սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մանանձաքարերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարկերէն չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Լ. Օն. ԼՈՒՍԹՕԼ ՕՆ ԸՆԿ.

Գլխաւոր-Գլխաւորներ

Ռ. ԶՈՒՇԱՆՅԱՆ

Վոյվոտա փողոց Վիքթորիա խան Գալաթիա

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ

Անշնաս. կը ջնջէ սօքանիսն. գիպոպոր, ներբոլոտները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսուքները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անդուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն քաղաքել ՄԻԴԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղատներ

A.

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՑՍ-ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. ոգեղաստեայ տոկունութեամբ այնքան դնահատուած են որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտինկէր, որ բոլոնդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շեքակ ճամբայ, Ղալաթա Սկրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առաջ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԲՈՒԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒԻՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՄՍՏԱՏԵԱԼ ԻՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԼՅՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գլխաւոր Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Գալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Դրծարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խամել ձկան խորն և իրօֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Ամբարէի բոլոր լաբորատորիաներ ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (տրամաց),

ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՇԻԼԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՒԿՐԱՔԵՌՈՒԹԻՒՆԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՃՈՒԹԻՒՆԸ

ԹՈՒԹԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱՅԸ,

ՀԱԲԲՈՒԹԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,

և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ

ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Դրծարանին Գլխաւոր Գլուխ, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական ճանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ակնառուոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տեսրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տեսր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն։ բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տեսրէ բաղկացեալ անկազմ սեռիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագիրը նեռեւեալն է. { 190 ֆրանք առանձին տեսրերով կամ սեռիներով եւ կամ 20ական հատորով / 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանեառներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անդամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրաւելով, ստորագրողը դիրք կը մնայ ազատաբար դիմել բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի գրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Անդրադարձ 16 երեսնոց գրակ մը՝ իր նմոյշ պիտի դրկուի ձրիաբար։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞. Մ. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄԱՆԱՐՈՑՔ

396 ՄԵՆ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 396

(Եանցի գարեցրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զբպուրենեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատատիկ ցաւած ատամները մէկ անգամէն կը լրացնեն։ ցաւով դիմելու եւ բանուած վիրադարմանում ապրանքներ։

Նորագոյնը ոգեղանկաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ատամներ կը պատրաստեն, լոր և նման բնական, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարբի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն։

Բերանի հիւանդութիւնը կատարելագործ կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ապրանքներու միջոցաւ, առանց ցաւի տատանումներու։

Ց. Դ. Ամենքը կերպով արբոյ ալ (վիճկու կէս օր) ինչպէս նաեւ ուշն օր (վիճկու կէս գիշեր) հիւանդ. ի ընդունելի։

Տանոր.—Գալաթա կոչմ մասնաճիւղ ՀՈՒՆԻՆԻ։ 197

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱՄ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Ար կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը

(40 սէֆէր 1310)

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

ՕՍՄԱՆԱԿԱՆ ԿԱՊԱՐԱՆԱՏԷՆ կամ ՕԼԻՍ ԵՂԷՆ խան, Գարաքեայ Գալաթիա

Դրծակալ, Գալաթիոյ մէջ Գ. Ալպէր Սիմբոն Ճանրաբեան խան, Վոյվոտա փողոց թիւ 67

Դրծակալ, Գիւղոյ կողմը Օսմ. Գանգայի մասնաճիւղը Եէնի Համի Հաճիլուզ փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-դրծակալ Գիւղոյ կողմը Գ. Ի. Զաւոխ Մարրուճճիլար, Զաղչիլը խան, թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՕՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՐ

ՀԵՌՈՒՄԷԼ Հայլ, Կ. Գալաթա եւ Օսթասի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Գոզ	1011	Բալմս	724	Բօգաթիս	156
Ալէքսս	2607	Գոնկս	2906	Գրօանս	1895	Մարէնկս	2278	Մարգիս	1118
Անէմէլս	1541	Գոդաս	895	Լիրս	775	Մարգէլլս	2709	Ֆիրնս	1735
Էքիսաքս	2377	Ֆիսս	4311	Լիսանս	1591	Մարսանս	2557	Սիլէս	1193
Գասանս	1822	Տօժինս	937	Լինեաս	2730	Մելս	1057	Ֆէրքս	1300
Գեղամիս	1294	Ֆուլս	3523	Հոդգէս	3600	Մանչէսթէլլս	1735	Բասաս	1328
Գրանվ	1076	Տքարս	1712	Հելմանդ	595	Մուրքլլս	2412	Բ. Ալիսոն	1546
Գրիլնս	541	Ֆինանս	504	Իսակս	2254	Նէրս	1083	Բօրիս	3537
Գրֆֆիսլ	4431	Իրոս	2464	Իսասնս	2540	Օնիս	4100	Բուլանս	1478
Գէլլս	1671	Լիսարասս	1530	Ֆիլնս	1080	Ցնեանս	4033	Բարքնս	487
Գալբրս	1837	Լիսաս	1341	Քէնս	1058	Օրլանս	1585	Ալարիս	2439
Գասէս	1244	Ֆիսս	954	Բուլէնս	2207	Բաուէրս	1637	Գասրս	1914
Կաս	1094	Ֆիլիսոս	1828	Գուլնս	1700	Բոյս	519	Գոյս	1328
Ֆիրանս	2729	Ֆլամինգս	849	Լէս	1052	Բիրանս	2322	Վանգուլնս	2396
Միսանս	1884	Ֆրանկիսս	4582	Լէքանս	2372	Բինեանս	1663	Նէսս	1350
Գլիս	3697	Գալիլէս	3060	Լիսնօնս	1643	Բոլս	1613	Ֆէրս	1200
Գոլդսմիս	4235	Վէսանս	1248	Լորէնս	3191	Բուլս	1789		

Իսկս չոգենաւը, նաւապետ Տէյց, ընդհանուր վաճառքով Հալէն Լաս հասած զարդած և Օտեսա ուղղեւորած է։

Թօրիս չոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 8ին և 22ին հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գրագրակալ Ե. ՀԻԼՏ ԵՆԴ ՐԻԱՆ

Թիւ 23—24, Գիւղոյ Մեսիէ խան. Գալաթիա

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւնը

Գլ. 10 23 Օգոստ ժամը 4ին լոյս միջօրէին։

Գլ. 11 24 Գ.ին, Թիւրէ, Զանքանգիրտ ժամ 10ին միջօրէին ուղղ (Զանգեզատէ). լոյս Զանքանգիրտ, Բաքա-Սոչու, Սուֆա, Գէլբուլ եւ Գիրսս).

Գլ. 12 25 Օգոստ ժամը 10ին միջօրէին ուղղ։

Գլ. 12 25 Դեկտ.ոյս, Մինեռ, Եաֆան, Գեռաս, Գիրտոն, Տրատէզն, Դիզէ եւ Գոռամ ժամը 4ին լոյս միջօրէին։

Գլ. 13/26 Օգոստ ժամը 4ին լոյս միջօրէին։ 953

ՇՕՓԵՆԱՒԱՐԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԳԱՊԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԱՆԴՈՒՄԱՆ

Յուլիս 23էն Սիոհասի, Մարսիլիա։

Գոմանք ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 545 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Ցանցիրուքեամբ կամաց գիտնալ Դրծակալին Գալաթիոյ Գարաքեայ Գալաթիա։ 516 Գ. ՔԱՊՈՒՆԻ

ՅԻԼԷ. ԼԷՔԼԱՏՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Ալեքսանդրիա մէջ Գանգ. Գոլֆ, Մինկիլանդ և Սուր Մանի մէջ։ Բանդ. ընդունակ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Բաֆֆոն	8000	Թիբր	2500
Ինսիս	7000	Նէլթէս	2400
Թէյլոր	3000	Գանգէս	2250
Գեանբարս	6000	Էշտ	1258
Նարտ	6000	Մինիոս	2000
Տանանիթ	3000	Գարդեն	1500
Բարտանիա	2500	Գոլֆ	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻՔԹՕՐ և ԸՆԿ. Ալեքսանդրիա

ՖԻՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻ

Թրէ ոգեղ Եղիս ոգիսմ ի բանի Լիվերպուլ և Ալեքսանդրիա մէջ։

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5593
Սարսոնիա	18900	Քանարանիա	4641
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Թամանիա	13050	Բալտիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թրիպա	2936
Ումբրիա	8128	Սէքսոնիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7226	Կիլիկիա	2131
Ցուանիա	7169	Շեքսպիր	1614

Դիմել առ ՅՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ Joly et Seager

Մէյմանդիրի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալատա։ Փոստ Պաստաճիա փոստ։ 1255

ՄԱՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Գլասգոյ, Մինկիլանդ և Սուր Մանի մէջ։ Բանդ. ընդունակ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Բաֆֆոն	8000	Թիբր	2500
Ինսիս	7000	Նէլթէս	2400
Թէյլոր	3000	Գանգէս	2250
Գեանբարս	6000	Էշտ	1258
Նարտ	6000	Մինիոս	2000
Տանանիթ	3000	Գարդեն	1500
Բարտանիա	2500	Գոլֆ	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻՔԹՕՐ և ԸՆԿ. Ալեքսանդրիա խան

ՅԻՄԷ ՄՕՍ և ԸՆԿ.

194 31. Ալեքսանդրիա Լիվերպուլ

Հրատարակ ՔԱՐԻՇ ԵՒԻՍԵՓԵԱՆ.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՓԻԻԶԻԻՓ ԶԷՔՄԷՃԷ

1901 Մայիս 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՓԻԻԶԻԻՓ-ԶԷՔՄԷՃԷ

Թիւ	8	10	62*	12	14	16	18*	20	22	24*	26	28*	30	32*	34*	36	38*	40	42	44*	46	48	50	52	54
Կայարան	Առաւօտեան մինչեւ կէս օր										Մեկնումը					Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն									
Կ. Պոլիս	6 11	6 38	7 18	7 47	8 14	8 [illegible]	9 19	9 43	10 16	11 18	12 07	1 04	1 32	2 13	3 09	3 44	4 15	4 43	5 10	5 33	6 02	6 32	6 58	7 30	8 26
Գում-Գարու	6 21	6 48	7 35	7 58	8 32	9 02	9 34	9 58	10 34	11 28	12 18	1 14	1 42	2 23	3 19	3 54	4 25	4 53	5 20	5 43	6 12	6 42	7 08	7 40	8 33
Եէնի-Գարու	6 26	6 52	— —	8 02	8 37	9 07	9 38	10 02	10 38	11 32	12 22	1 18	1 46	2 27	3 23	3 53	4 29	4 57	— —	5 47	6 16	— —	7 12	7 44	8 40
Սամանիա	6 32	6 57	— —	8 07	8 41	9 13	9 43	10 07	10 43	11 37	12 27	1 23	1 52	2 32	3 29	4 03	4 34	5 02	— —	5 52	6 21	— —	7 17	7 49	8 45
Եէնի-Գուլէ	6 38	7 —	7 52	8 14	8 48	9 20	9 47	10 10	10 48	11 42	12 32	1 28	1 55	2 37	3 34	4 07	4 39	5 07	— —	5 57	6 26	— —	7 21	7 53	8 50
Մագրիբէօյ	7 05		8 07	8 29	9 07	9 33	9 59		11 03	11 54	12 42	1 40		2 50	3 49	4 17	4 51	5 20	5 38	6 12	6 36	7 —	7 36	8 05	9 06
Այ-Սթէֆանոս	7 05		8 [illegible]2	8 39	9 17		10 12		11 13	12 06		1 52		3 —	3 59		5 06		5 48	6 22		7 10	7 45	8 15	9 16
Փիւշիւք-Զէքմէճէ			8 32				10 20			12 14		2 —					5 11						7 53		

ՓԻԻԶԻԻՓ-ԶԷՔՄԷՃԷՆԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Թիւ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43**	45	47**	49	51	5**	61	55	57**
Կայարան	Առաւօտեան մինչեւ կէս օր										Մեկնումը							Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն								
Փիւշիւք-Զէքմէճէ			7 07								10 38			12 51		2 29							6 12	6 58		
Այ-Սթէֆանոս	6 11	6 55	7 18	7 52		8 19	8 57		9 46		10 49		11 46	1 02		2 40		3 39		4 37		5 57	6 26	7 1		7 48
Մաքրիքէօյ	6 23	7 7	7 30	8 04		8 31	9 09		9 58	10 34	11 01		11 52	1 14	2 23	2 52		3 50	4 25	4 49	5 40	6 10	6 36	7 31	7 08	8 03
Եէնի-Գուլէ	6 35	7 22	7 45		8 17	8 46		9 22	10 10	10 48	11 13	11 40	12 07	1 26	2 35	3 04	3 38	4 06	4 37	5 05	5 55	6 24	6 40	7 52	7 20	8 19
Սամանիա	6 39	7 26	7 49		8 21	8 50		9 26	10 14	10 49	11 16	11 44	12 10	1 30	2 39	3 07	3 42	4 10	4 41	5 08	5 59	6 28	6 54		7 24	8 23
Եէնի-Գարու	6 44	7 31	7 54		8 26	8 55		9 31	10 19	10 54	11 21	11 49	2 15	1 35	2 44	3 12	3 47	4 16	4 46	5 13	6 04	6 34	7 —		7 30	8 29
Գում-Գարու	6 49	7 36	7 59	8 22	8 31	9 —	9 27	9 36	10 24	10 59	11 26	11 54	12 20	1 4	2 49	3 17	3 52	4 23	4 51	5 18	6 10	6 40	7 06	8 09	7 38	8 34
Կ. Պոլիս	6 57	7 44	8 07	8 30	8 39	9 08	9 35	9 44	10 32	11 07	11 34	12 01	12 28	1 48	2 57	3 25	4 —	4 31	4 59	5 26	6 18	6 48	7 14	8 18	7 46	8 42

* Այսթէֆանոսի եւ Փիւշիւք Զէքմէճէի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը զատ ստորեւ հրատարակուած է։

** Փիւշիւք Զէքմէճէի եւ Այսթէֆանոսի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը՝ զատ ստորեւ հրատարակուած է։

ԱՋԴ.—Մինչեւ նոր ծանուցում, 8, 12, 14, 40, 44, 11, 13, 33, 49 եւ 51 թիւով կառախումբերը՝ միայն մէկ վայրկեան Զէյթունն պիտի կենան։

Այնչափ լայնածաւալ չեղող բեռեր՝ առանց բացառութեան ամէն կառախումբ պիտի ընդունին. իսկ լայնածաւալ եղող բեռերը՝ մինակ 61 եւ 62 թիւով կառախումբերը պիտի ընդունին։

Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը՝ Կ. Պոլսոյ ժամացոյցին հետ բաղդատմամբ չորս վայրկեան առաջ է։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ (Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը)

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ԹԻՒԵՐԸ	62	18	24	28	32	34	38	44
ԿԱՅԱՐԱՆ	Մեկնումը							
Այսթէֆանոս	8 22	10 12	12 06	1 52	3 02	4 01	5 03	6 24
Ֆլորիա	8 33	10 22	12 16	2 02	3 12	4 10	5 13	6 34
Փիւշիւք Զէքմէճէ	8 35	10 24	12 18	2 04	3 14	4 12	5 15	6 36

Կ. ՊՈԼՍԻՆ ԺԱՄԱՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ԹԻՒԵՐԸ	43	47	53	57
ԿԱՅԱՐԱՆ	Մեկնումը			
Փիւշիւք Զէքմէճէ	3 28	4 20	6 05	7 29
Ֆլորիա	— —	4 27	6 13	7 37
Այսթէֆանոս	3 37	4 35	6 21	7 45